

== Velja po pošti: ==
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec 2.—
 za Nemčijo celoletno . . . 28.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
 V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec 2.—
 V spravi prejeto mesečno . . 1.70
 == Sobotna izdaja: ==
 za celo leto 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENE

== Ilustrati: ==
 Enostolna petlitvrsta (72 mm):
 za enkrat po 18 v
 za dvakrat " 15 "
 za trikrat " 13 "
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznaka, zabavale, esurinec itd.:
 enostolna petlitvrsta po 2 J vin.
 == Poslano: ==
 enostolna petlitvrsta po 40 vin.
 Izdaja vsak dan, izvenredno ne-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nehranirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511,
 bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Z Balkana.

Bolgarija in njeni sosedi.

Če naše čitatelje zanima, v kakšni luči vidi politični potovalec nemške »Frankfurter Zeitung« današnje razmere v Bolgariji, tedaj naj prebere sledeče podatke.

Omenjeni politični potovalec je obiskal tudi Rumunijo in objavil dve pismi o Rumuniji, kjer poudarja isto, kar smo zadnjič že objavili o podobnem potovanju po Italiji. Najbrž je tudi na Balkan, kjer politične strasti najbolj bujno poganjajo svoje delovanje med seboj in v razne smeri, potoval eden in isti človek, ki zopet ponavlja, da se angleškim in francoskim dopisnikom raznih svetovnih listov do danes ni posrečilo, spraviti niti Bolgarije niti Rumunije na stran trojnega sporazuma, četudi je zlat denar obilno krožil in je padlo na deželo obilo dežja blaglasnih in zapeljivih obljub, včasih tudi gnjusnih obrekovanj in laži. Isto trdimo tudi mi, da Rumunska in Bolgarska danes še varujejo svojo nevtrality, pač pa smo po starih izkušnjah mnenja, da bo na vseh koncev koncih vsaka izmed nevtralnih držav — in Rumunija in Bolgarija sta prav bližnji sosedi one točke, kjer se trojni sporazum in dvojevega z nasprotnimi nazori in interesi križata — sledila tisti politiki, ki jo je Italija postavila in oblekla v tako lepe besede: »sveti egoizem«, »sacro egoismo«. Od obeh strani se danes nevtralnimi državam z vso hitrostjo in zgovornostjo kažejo pravi interesi teh držav, kar je zelo razumljivo, ker je vsaka stranka zelo interesirana na tem, ali bo gotova nevtralna država ostala še nevtralna, ali se bo udeležila vojne na njegovi in nasprotnikovi strani, in zato se delajo obljube in te nevtralne države bodo, če tej svetovni vojni prav nenadoma ne pride konec, posegle v to borbo, in sicer tam, kjer jim bo njihov »sveti egoizem« pokazal trajen ali samo hipen uspeh in dobiček.

Prav pa je, da razmere zunaj naših mejnikov vidimo v razni luči. Najmanjši uspeh je ta, da se bomo navadili gledati. Morda nam bo to ozdravilo ali celo zbistrilo domačo kratkovidnost.

Politični potovalec je videl sledeče: »Bolgari imajo trd tilnik, pa za tako dolgo nevtralnost gre glavna zasluga tako v Rumuniji in še bolj na Bolgarskem edinole vladi. In bodi pristavljeno,

no, da je ta nevtralnost dobrohotna dvojeve. Bolgar je rojen realni politik, četudi tega pri zadnji balkanski vojni ni prav nič pokazal. Izjema potrjuje pravilo. Rusija pa je na Balkanu ljubila samo Srbijo, kateri je hotela docela izpolniti njene nacionalistične želje. Za Bolgarijo pa Rusija ni imela nikdar pravega umevanja in zato je poverila nerodnim ljudem kovanje nove balkanske zveze, čeravno si ni zagotovila prijenljivosti niti od strani Rumunov ali Grkov, niti od Srbov. Bolgarji se res ni mogla zadovoljiti z lepimi besedami in praznimi rokami.

Nikar pa ne mislimo, da je bolgarski kmet sovražen Rusiji. V zemljo vkoreninjen kmet je pobožen in se zaveda skupne vezi vere, ki ga veže z Rusi. Popi, četudi ne posebno spoštovani, vedo to dobro izrabiti. In car velja še vedno za zaslužnega osvoboditelja izpod turškega jarma. Tradicijo na Ruse vzdržujejo še tudi stari oficirji in narodnjaki, ki kljub bridkim izkušnjam zadnjega časa vendar še niso revidirali svojega rusofilskega programa. Marsikaj bi tedaj oviralo boj proti Rusu, ne pa tako proti Srbom, četudi jim pride Rus na pomoč, kajti o globokem sovražstvu med svojčas zvezanimi narodoma si zapadni Evropejec ne more ustvariti pravega pojma.

Vojno proti Srbiji bi tedaj v Bolgariji splošno odobraval. In če se Srbi ne omeščajo, je treba računati vsaj z vojaškim zasedenjem Macedonije. Srbi 700.000 Bolgarom v Novi Srbiji niso dali državljanstvih pravic, v vojaško sukno so pa vtaknili starce in dečke. Šele par tednov je, kar se jim je obljubilo bolgarske šole in cerkve. S Srbijo pa je soliden mir le mogoč, če se odstopi celotna Macedonija Bolgarski.

Za Grke pa Bolgar tudi ni navdušen. Ne more namreč pozabiti izgube Kavale, Seresa in Drame. Bukareški mir je spravil skoro 150.000 Bolgarov v ne ravno zavidljivo grško gospodstvo. Bolgarski narodni program za bližnjo bodočnost je: te duše brez-pogojno osvoboditi. Grška to ve, zato tekem sedanje vojne Bolgarske ni držala, še manje pa prišla Srbom na pomoč.

Podobno bo razmerje do Rumunije. Rana — Dobrudža — se ne bo zacelila, posebno ker Rumunija ni imela srečne roke, ko je začela novo pokrajino opravljal. Tam živi 6000 Rumunov in 200.000 Bolgarov, katerim se je zaprla šola in cerkve. Nastala je močna bolgarska irendenta. Pa tudi

drugače se ni mogoče ubraniti utisa, da se obe državi gledati nezaupljivo in prežita ena na drugo. V teh razmerah kaka nova balkanska zveza ni mogoča.

Prijateljsko in trajno pa je razmerje do Turčije. Včerajšnja smrtna sovražnika se čudovito dobro razumeta, kajti narodno se more in hoče Bolgarija razvijati le malo proti vzhodu. Odrina ne želi več in Turške se nima bati. Strah pred vojsko pa v vseh balkanskih državah vzbuja posebno psihologijo. Vse države se obračajo po bližnji in največji nevarnosti. Če bi ruski kolos ne grozil preko Karpatov proti Bolgariji, bi se čulo še kaj več glasov proti Petrogradu, do katerega se pa danes noče podreti vseh mostov.

Minuli so časi, ko se je bolgarska politika orientirala na Ruskem. Radoslavov kabinet je prijazen trojeve in sliši se marsikaj razveseljivega o Avstriji in Nemčiji. Vlada ve, da od ruske zmage nima pričakovati nobenega dobička. Ima pa v zbornici zadostno večino, da se vzdrži in poleg tega od balkanske vojne izjemno oboroženo stanje ni bilo odpravljeno, kar ji nudi veliko podporo. Bivši ministri Gešov, Teodorov in Malinov in Danev so bolj iz zgolj strankarsko političnih ozirov Rusom prijazni. Genadijev pa kljub nasprotnim trditvam ni Rusom prijazen. Njegovo potovanje v Rim je imelo zgolj informativen namen, tako je slišal popotnik na pristojnem mestu; zato je bilo pisanje italijanskih listov o zvezi le želja.

Bolgarija tačas varuje svojo osrednjima državama naklonjeno nevtralnost in mirno in premišljeno čaka na svojo vlogo v tej svetovni borbi.

Tako politični popotnik za »Frankfurter Zeitung«. Istočasno poroča »Kölnische Volkszeitung« iz Sofije:

Spomladni bodo istočasno v sosednjih krajih imeli vojaška vaje Bolgari in Grki. Bolgarski vojni minister je zahteval primeren kredit 5 milijonov, kar so vse stranke, razen socialnih demokratov odobrile. V sedanjih balkanskih razmerah je prav mogoče, da bodo »pomladanskim manevrom« sledili resnejši »poletni manevri«. To je tem bolj verjetno, ker so se tudi Bolgari pripravili, da Srbi na noben način ne bodo radevolje odstopili Macedonije. Na vso moč sedaj Srbi »srbijo« Macedonco, da bi ob svojočasni likvidaciji cele vojne imeli na razpolago čim več »vzrokov« za svojo zahtevo po Macedoniji. Danes je položaj v Macedoni-

ji čisto normalen, kajti Srbi pravijo: »Sploh ne prihajajte z vprašanjem o odstopu Macedonije; bilo je že rešeno pri Kumanovem, Prilepu in Bitolju in posebno ob Bregalnici.« Nekaj srbskih krogov je samo za »ureditev« srbsko-bolgarske meje, sicer pa mora ostati pri bucareškem miru. Zato se motijo oni bolgarski politiki, ki upajo dobiti Macedonijo, če poseže Bolgarska v boj za trojni sporazum ali »slovansko stvar«.

Galicija pod ruskim gospodstvom.

Ruski časopisi poročajo, da sta ustanovljeni v Stanislavu moški in ženski ruski gimnaziji. V učiteljskih v Lvovu, Tarnopolu, Stanislavu in Samboru so otvorene ruske knjižnice.

Proslutemu panslavističnemu agitatorju in poslancu dume grofu Bo-brinskemu so poverili vodstvo pomožne akcije za zahodno Galicijo, kar smatrajo Poljaki za protipoljsko provokacijo.

Volinski arhimandrit Eulogius je podal sinodu poročilo, da so ustanovljene sismatične župnijske šole v petdesetih galicijskih občinah, ki so prestopile v pravoslavje, sinodalni deželni školski svet je že dovolil potrebne kredite za te šole.

V Petrogradu se je višila v magistratnem poslopju vrsta predavanj z naslovom: »Viljem II. in nemška kultura.« Člani akademije umetnosti Bechtierew je govoril o individualizmu cesarja, privatni docent Zachetti o nemškem cesarstvu in politični ideologiji Viljema II., prof. Speransky je obravnaval nemško filozofijo in nemški nacionalizem in trdil, da med Kantom in Kruppom ni nobene duševne zveze. Profesor Želensky je govoril o temi »Viljem II. in humanistična znanost« in je dalje govoril o nemškem nacionalizmu, kateremu je preokoval skorajšnji konec. Zadnji govornik prof. Kana-tichy je govoril o Bismarcku in Viljemu II.

V listu »Przykarpatskaja Rus« opozarja, kakor piše krakovski »Głos Naroda«, prof. Zabolodsky na dve nalogi, katere ima vseliti ruska šola napram prebivalstvu Galicije. Treba je ne samo razširjati to, kar je dobrega, razumnega, večnega, podanega nam po ruski zgodovini in literaturi, marveč je treba tudi razpršiti meglo predsodkov napram vsemu, kar je rusko in ki je objela mlade glave, in sicer s pomoč-

LISTEK.

Pegasti legar.

Napisal primarij dr. Franc Derganc.

Pegasti legar (Flecktyphus, Febris exanthematica) je najbolj nalezljiva akutna bolezen in spada v posebno, šest boleznih obsegajočo skupino, ki jih imenujemo akutne izpuščaje (eksanteme). V to skupino štejemo razun pegastega legarja še naslednje nalezljive bolezni: škrlatino (Scharlach), ošpice (Masern), koze (Pocken), norice (Windpocken) in ruske (Röteln). Pri vseh teh boleznih nastopi na koži poseben, značilen izpuščaj. Pri večini drugih nalezljivih bolezni je zdravniška veda že odkrila njih provzročitelje (bakterije), kar se pa žal pri skupini akutnih izpuščajev doslej še ni posrečilo. Izmed teh šest bolezni z neznanim provzročiteljem je najnevarnejši — pegasti legar.

Kako se razširja pegasti legar, kako se inficira (okuži) človek s pegastim legarjem? Z ozirom na odgovor se ločijo zdravniki v novejšem času na dve stranki. Stranka starejših zdravnikov trdi, da se širi pegasti legar naravnost od človeka na človeka, če pride zdrav človek z bolnikom v dotiko; ali pa tako,

da okuži bolnik predmete svoje okolice (obleko, perilo, pohištvo, sobo) in pride zdrav človek v dotiko s temi okuženimi predmeti. Bolnik je ves čas bolezen in še par dni pred izbruhom bolezni nalezljiv. Kužni strup kroži v bolnikovi krvi in pride iz nje v izdihani zrak, pljunek, znoj, seč (urin), v prah zraka in druge okolice. Provzročitelj pegastega legarja (kužni strup) je izredno stanovitnega značaja, posebno v prahu se ohrani več mesecev in se z okuženim prahom prenese v oddaljene kraje. Če se bolnikove sobe temeljito ne razkuži, lahko še po dolgem času obole novi stanovalci.

Stranka mlajših zdravnikov je na podlagi znanstvenih poizkusov izdajno omilila ta strah pegastega legarja in dognala, da bolnik sam na sebi ne more okužiti ne človeka ne okolice, ampak da prenaša bolezen od človeka do človeka posebna živalica, posebna žuželka, ki spada med uši, in sicer — oblečna uš (Kleiderlaus) pediculus vestimentonem). Oblečna uš živi v obleki, posebno v telesnem perilu, in sicer v tistih delih, ki se najtesneje oprijemajo telesa, torej na tilniku, plečih in okoli pasu. Iz perila lažijo uši pit človeško kri in leč v gube in šivi perila jajca (gnide); iz katerih se razvijajo v 14 dneh nove uši. Provzročitelj pegastega legarja se nahaja v telesu

uši in kadar uš človeka ugrizne, tedaj preide provzročitelj skozi malo ranico iz uši v človeško kri.

Ako nadaljna izkušnja potrdi to razlago in mnenje mlajših zdravnikov, potem pegasti legar res ni tako nevarna bolezen in njega nalezljivost res ni tako grozna in velika.

Kako se tedaj obranimo, obvarujemo pegastega legarja? Najuspešneje se zavarujemo s tem, prvič, da se ogibljemo vseh oseb, predmetov in krajev, ki imajo ali utegnejo imeti uši in gnide; drugič, da vse ušive osebe, predmeti in kraje razkužimo s tem, da uničimo, zatremo njih ušjo zalego in gnide. Ušivec je nevarnost! Boj zoper uši! Pegastega legarja nas obrani v teh nevarnih časih podvojena snažnost telesa, obleke in stanovanja. Moški in otroci naj se na kratko strižejo, ženske pridno češčejo! Roke, obraz in vrat naj se vsak dan z vodo in z milom omije, celo telo se naj enkrat na teden v kopeli okoplje; vsaj enkrat na teden naj se preobleče telesno perilo, ki se mora vselej dobro oprati in skuhati (torej ne samo oplakniti v topli vodi), vrhnja obleka se mora vsak dan stepsti in okrtati, čevlji vsak dan obrisati in osnažiti! Premožnejši naj menjajo telesno perilo vsaj dvakrat na teden, še bolje, vsak drug dan! Tla v stanovanju redno vsak dan pometati, oziro-

ma omivati, prah z mokro kompresno (cunj) brisati. Kratkotrajno: prah in nesnago kot najhujšega sovražnika preganjati s telesa, obleke in iz stanovanja! Ogiblji se ljudi iz ušivih in sumljivih krajev, ako se niso takoj osnažili in preoblekli; ne hodi v kraje, kjer se zbirajo, zabavajo in prenočujejo ušivi ali sumljivi ljudje, na priliko: v beznice, nizke kavarne, ljudska plesišča in prenočišča. Opusti nepotrebno potovanje in obiske po železnici! V tem oziru nosijo veliko odgovornost uprave železnice, ki naj bi vpejale redno službo razkuževanja vozov, čakalnic, vsega prometnega blaga iz okuženih krajev.

Kadar pegasti legar resnično nastopi, tedaj se pa mlajši zdravniki po svojem previdnem obnašanju kar nič ne razlikujejo od starejših. Tudi vlada se ravna v upravi javnega zdravstva po nazorih stare stranke in uveljavlja proti pegastemu legarju iste bojne principe, kakor proti vsem drugim nevarnim in nalezljivim boleznim: bolnika in strežno osebo strogo izolirati; vse prostore in predmete iz bolnikove okolice temeljito razkužiti! In tudi mi bomo kretali skozi nevarni čas pegastega legarja najbolje in najsigurneje, ako združimo teoretično spoznanje mlajših s praktično previdnostjo starejših! (Konec prih.)

jo mogočnih javnih in tajnih germanizatorjev, mažarizatorjev in polonizatorjev. Prof. Zabolodsky se peča tudi s srednjim in višjim šolstvom. Po njegovem mnenju je treba v Lvovu ustanoviti pedagoški zavod, ki bi izobraževal učiteljske moči. Ta zavod bi moral biti v zvezi z zgodovinsko modroslovno in fizično matematično fakulteto ruskega vseučilišča v Lvovu.

K skušnji za kurze ruskega jezika v Lvovu je pristopilo 2300 kandidatov in kandidatkinj, od katerih se je sprejelo 68 prosilcev, med katerimi so štiri rimskokatoliški, 44 unijatov in 20 pravoslavni. Pred kratkim so se začeli kurzi v Stanislavu, kasneje v Črnovicah in Tarnopolu. (Ta novica je iz meseca januarja. Op. ur.)

Vojska z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Več uspehov na Rusko Poljskem in v zahodni Galiciji. — Velike ruske izgube pri naskokih na naše karpatske postojanke. — 2200 Rusov ujetih.

Dunaj, 8. marca. Uradno se poroča: V bojih na Rusko Poljskem, ki še trajajo, smo večkrat dosegli uspehe. Sovražnika smo s težkimi izgubami vrgli iz več prednjih oporišč in streliških črt.

Enak uspeh je imel kratek sunek naših čet na fronti v zahodni Galiciji, kjer smo na prostoru pri Gorlicah predrlj dele sovražnih strelskih črt in po krvavi boju osvojili nek kraj. Več častnikov in nad 500 mož smo ujeli.

V Karpatih se trdovratno bojujejo. Pri Lupkovi so Rusi včeraj popoldne napadli z močnimi silami. Z novimi ojačenji so se razredčene črte sovražnika vedno izpopolnjevale in z vsemi sredstvi gonile naprej; kljub težkim izgubam se je napad trikrat približal našim postojankam. Vsakokrat pa se je zadnji naskok Rusov z uničujočimi izgubami razbil ob naših ovirah. Stotine mrtvih leži pred našimi postojankami. Na nekem drugem delu bojne črte so naše čete po odbitih ruskih napadih nenadno prešle k napadu in osvojile neki vrh, katerega je imel sovražnik dosedaj močno zasedenega. Ujele so vnovič 10 častnikov in 700 mož. Tudi na neki sosedni višini smo ujeli 1000 Rusov.

V jugovzhodni Galiciji je bila močna sovražna konjenica, ki je proti nekemu križu naših postojank osamljeno nastopila, občutno porazena.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Brezuspešni ruski napadi. — 1500 Rusov ujetih.

Berolin, 8. marca. Veliki glavni stan: Južno od Avgustova so se ponesrečili ruski napadi s težkimi izgubami za sovražnika.

Pri Lomži so nadaljni boji v teku.

Zahodno od Przaszysza in vzhodno od Plocka so Rusi večkrat brezuspešno napadli.

Pri Ravi so naše čete odbile dva ponočna ruska napada.

Ruski sunki iz okolice Nowe—Miasto (ob reki Pilici) niso imeli nobenega uspeha. Število tam ujetih Rusov znaša 1500 mož.

Najvišje armadno vodstvo.

RUSKO URADNO POROČILO.

Praški list »Union« priobčuje: Dne 3. t. m. izdano rusko uradno poročilo izvaja: 1. in 2. t. m. so napadali Nemci med Njemenom in Vislo le v okolici Osovieca. Prepričali so se sovražnikovi poizkusi, da se približa trdnjavi. V prostoru pri Grodnu in v drugih oddelkih naše bojne črte so pridobivale naše čete trajno zemljo. Z napadom smo vzeli vas Kirfen, ki leži na levem bregu Omuleva, kjer smo ujeli 10 častnikov in več sto mož. Na levem bregu Visle se ni nič izpremenilo.

BOJI PRI ČRNOVICAH.

Budimpešta, 8. marca. »Az Est« poroča iz Črnovic: Prednje sovražne straže, ki so bile vzhodno od Črnovic vržene nazaj, zadenejo vsak dan na naše obmejne straže. Ti boji se vedno končajo z begom Rusov.

IZ BUKOVINE.

Budimpešta, 8. marca. »Magyar Hirlap« poroča: V Bukovini, ki je sedaj očiščena Rusov, delajo z vso silo, da se zopet napravi prejšnji red. Porušeni črnoviški vodovod je zopet popravljen. Živil je dovolj. V Bukovini vlada razmeroma mir; vršil se je edinole mal spopad kakih 30 km severno od Črnovic, kjer je bil nek ruski konjeniški oddelek obkrojen in uničen.

NOVI BOJI NA POLJSKEM. RUSKI NASKOKI V KARPATIH.

Budimpešta, 9. marca. Posebni dopisnik iz vojnega stana poroča »Az Estu«: Samo kratek čas je trajal mir in ta vsled

ZEMLJEVID DARDANEL.

velikih snežnih viharjev. Ko se je pričelo južno vreme, ki je napravilo ceste še bolj neprehodne, so pričeli Rusi zopet z napadi. Na južnem Poljskem, kjer so bili skozi cele tedne le topniški boji, se je boj z vso silo razširil. Rusi so pričeli z močno ofenzivo proti našim postojankam ob Nidi in Pilici, pa so bili povsod krvavo odbiti. Naše čete so celo prešle v protiofenzivo in osvojile ruske prednje postojanke. Vsi ruski protinapadi, da bi nam zopet vzeli te postojanke, so bili brezuspešni. Vreme v Karpatih se je zboljšalo. Boji se vrše podnevi in ponoči; vsi napori Rusov, da napravijo v našo fronto vrzel, so ostali brezuspešni. Njihove izgube so izredno velike.

BOJI V KARPATIH.

Budimpešta, 8. marca. »Magyar Ország« poroča iz Eperjesa: Pri Dukli so naše čete iztrgale Rusom več strelskih jarkov. Tudi na fronti zemlinske stolice smo dosegli več krajevnih uspehov, kljub temu, da so Rusi poslali v boj nove sile. Tu se vleče črta okoli neke doline, ki leži v severnem delu saroške stolice. Oba nasprotnika sta se zakopala v nasproti si ležečih hribih. Naše baterije so z neke sosedne gore obstreljevale ruske postojanke in učinek se je kmalu videl. Rusi kljub temu niso zapustili svojih postojank, ampak so tja poslali nove čete. Med bojem so se posadke obeh strelskih jarkov vedno bolj bližale dolini. Rusi so prvi napadli. Napad je bil odbit in Rusi so se morali umakniti v svoje strelske jarkove. Pozneje so naše čete z ugodnim uspehom napadle in ujele zopet veliko sovražnikov.

VELIKANSKI BOJI PRI DUKLI.

Budimpešta, 8. marca. »Az Est« poroča: V velikanskih bojih, ki se vrše na ozemlju pri Dukli je vsled neugodnih vremenskih razmer nastopil odmor. Boji so podobni obleganju; naše čete skušajo vreči Ruse, ki so na več točkah zakopani. Nekaj važnih višin je že v naši posesti. Zasluge, ki so si jih v teh bojih pridobili naši pionirji, se povsod povdarjajo.

POVODNIJI V KARPATSKIH DOLINAH.

Budimpešta, 8. marca. »Az Est« poroča: Vse karpatske reke so močno narasle. Na gorovju je sneg še vedno blizu 2 m debel. Zato se čete, izvzemši spopadov, ne

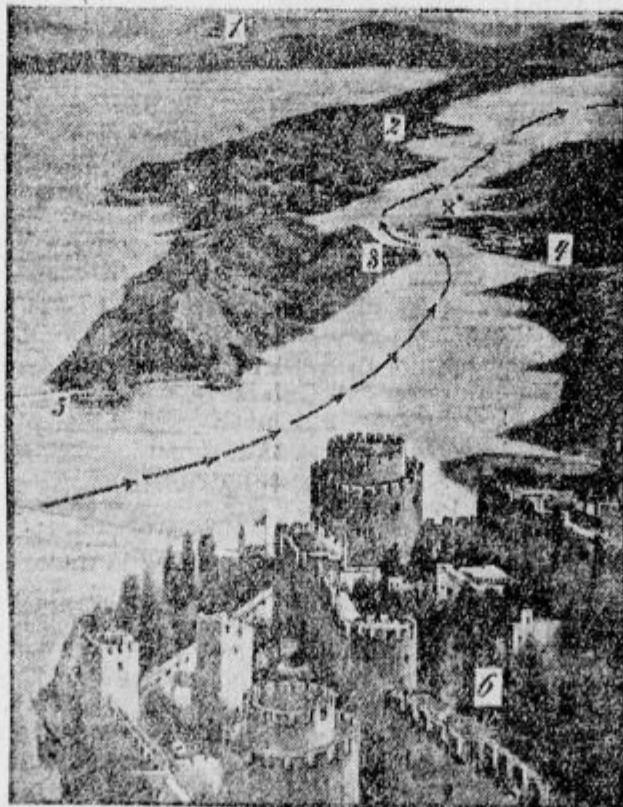
morejo z drugim pečati, kakor da se zavarujejo pred snegom.

NAŠI NAPADI V VZHODNIH BESKIDIH.

Budimpešta, 9. marca. »Az Est« poroča: Sovražnik nadaljuje v vzhodnih Beskidih s svojimi silnimi napadi. Najbolj vroč je boj zahodno od Uzsoka. Tukaj je težišče boja, ker je pritisk Rusov najmočnejši. Boj se razširja proti vzhodu. Naše čete so podvzele protinapade in naše topništvo odbija vse ruske napade.

USPEHI AVSTRIJSKIH OKLOPNIH VLAKOV.

Dobili smo naslednje podrobnosti o uspehih nekega avstrijskega oklopnega vlaka v karpatskih bojih: Vlak se je imel boriti z največjimi ovirami, ker so Rusi vse mogoče storili, da razrušijo maloštevilne železniške proge, ki vodijo čez gorovje. Na progi Tartaro—Mikuliczja—Dora, kjer je vlak najprej operiral, niso bili razstreljeni samo mostovi, marveč je bila tudi proga na 12 mestih razdrta in napravljenih 15 barikad, da bi vlak ne mogel naprej. Poškodbe so bile izvršene na krajih, kamor je segal sovražni ogenj. Nevarnost je bila tem večja, ker v visokem snegu ni bilo lahko dognati mest, kjer so bile tračnice raztrgane. Vlak je vozil s sabo vse potrebščine za popravo proge in vrli železniški pionirji so kljub ljutemu sovražnemu ognju delali z največjim mirom. Namesto tračnic so vlagali železne čoke, po katerih je vlak dobro vozil. Prva vožnja je šla do nekega kraja, v katerem so se Rusi utrdili. Predstraže, mimo katerih je vozil s strojnimi puškami oboroženi oklopní vlak, se zanj niso zmenile. Ob jutranjem svitu je vlak dospel do barikade na postaji, na katere obeh straneh so se raztezali strelski jarki. Neki narednik je stopil z vlaka, da bi odrinil barikade. Tedaj je ruska straža ustrelila. Nato je planilo iz stražnice kakih 25 mož, deloma v srca, in otvorilo brzi ogenj. Obenem se je streljalo iz vseh oken in Rusi so zasedli strelske jarkove. Po daljšem streljanju s strojnimi puškami se je vlak odpeljal nazaj. Rusi so bili vsled tega nenadnega napada tako prestrašeni, da so razpisali 6000 rubljev za uničenje tega vlaka. O priliki

OBSTRELJEVANJE DARDANEL.

(S sliko.)

Naša današnja slika predstavlja Dardanele tako, kakor se vidijo, če jih opazuješ iz kakega zrakoplova ali pa iz kakega letala. Zanimivejše točke so označene s številkami: 1. Odrin, 2. Gallipoli,

3. Kilid Bahr, 4. Kale Sultani, 5. Sed el Bahr, 6. Kum Kale z utrdami. Močno utrjena Nagara je označena z X. Pšice kažejo, kje da vozijo parniki v Carigrad; na desni od pšice leži evropska, na levi maloazijska zemlja.

neke poznejše vožnje je prišel vlak pri Tartaro za neko višino, katero je imel zasedeno sovražnik, ter je streljal Rusom v hrbet. Nato je med obema rojnima črtama vozil dalje in obstreljeval Ruse, ki so nato zažgali most v ospredju in popolnoma razdrli progo. Kasneje so oklopní vlak obstreljevali le še z granatami, ki pa niso učinkovale. Celo ujetnike je pripeljal vlak, in sicer so železničarji ujeli enega korporala in 7 mož. Železničarji so se tudi sicer vedno odlikovali.

× × ×

PLEMENIT ČIN AVSTRO-OGRSKIH LETALCEV.

Krakov, 8. marca. »Nowa Reforma« posnema po »Novem Vremenu«, da sta ruska vojaška letalca nadporočnik Kovanko, sin ruskega generala, in poročnik Jakovenko o priliki nekega poizvedovalnega poleta padla v avstro-ogrsko ujetništvo. O tem so Ruse obvestili avstro-ogrski letalci, ki so na ruske postojanke metali listke s tem poročilom. En tak listek je došel tudi v roke velikega kneza Aleksandra Nikolajeviča, ki je nato takoj brzojavil generalu Kovanku in ga obvestil o sinovi usodi.

× × ×

OB SPODNJEM DUNAJCU.

Topniški dvoboj. — Stanovanja častnikov. — Pivo teče v potokih.

Posebni poročevalec »Nowe Reforme« piše z dne 28. februarja:

V sredo opoldne sem odšel iz Radlova proti Dunajcu. Hotel sem si od blizu ogledati nasipe Dunajca, o katerih pravijo, da so poškodovani. Med potjo sem se prepričal, da so nasipi res poškodovani in deloma razdrti. Ob pomladnih povodnjih bo katastrofa neizogibna.

Med velikimi ovirami sem vendar prišel do Marinkovic, dva kilometra od bregov Dunajca. Dalje ni bilo mogoče, ker so Rusi neprestano streljali z desnega brega. Naši topovi so odgovarjali. Grmenje je bilo tako silovito, da se tudi najbolj viharno grmenje v naravi ne more z njim primerjati. Lomastenje padajočega drevja in podirajočih se poslopij se meša z ječanjem ranjenih in umirajočih. Tak je topniški dvoboj. Povsod se delajo ogromne jame, razrite od ruskih granat. Blizu pota je velik skupen grob naših padlih vojakov. Ob štirih popoldne ga je zadela ruska granata ter ostanke padlih junakov raznesla visoko v zrak. Še mrtvi junaki nimajo miru! Strašen prizor!

Topniški dvoboj je tako naraščal, da nisem mogel naprej, moral sem nazaj. Ob potu sem videl vrste strelnih jarkov. Vmes so bile nove originalne lesene hišice. Nekatere imajo celo zastore pri oknih. To so stanovanja naših častnikov. Eden izmed častnikov me je povabil v svojo hišico. Na mizi razni papirji in zemljevidi, zraven par stolov in tri postelje. Pričelo se je mračiti. Častniki so mi ponudili prenočišče. Ponudbo sem sprejel. Spati ni bilo mogoče. Celo noč so grmeli topovi, da se je naša kočja tresla. O ponoči se je blizu nas razletela ruska granata; fotografije so padale s sten in šipe v oknih so popokale. Šele ob jutranjem svitu se je grmenje topov poglelo.

Zjutraj sem se poslovil od častnikov ter odšel v Božencin ob Ušvici. Ta vas je bila priča zanimivega dogodka. Rusi so iz pivovarne J. Götza v Okicimu okoli 45.000 hektolitrov piva in sladu izlili v reko Ušvico. Vsled tega je voda skoraj za pol metra narasla. Prebivalci obrežnih vasi so s škafi hodili k Ušvici in zajemali sladko mešanico vode in piva. Gotovo nekaj posebnega. Še nikoli ni pivo tako resnično teklo v potokih.

× × ×

RUSI V NOWORADOMSKU.

»Nowa Reforma« dne 6. t. m. poroča iz Noworadomska (v Rusko Poljski):

Ob dunajsko-varšavski železnici šele pri Noworadomsku zadenemo na bojne sledove: Cel pas zemlje od Čenstohove pa do Zaglebia je bil srečno obvarovan bojne opustošenja. Okopi in utrdbe južno in zahodno od Noworadomska delajo skrajno mejo ruske ofenzive, ki je ogrožala Slezijo in Poznanjsko. Ob železnici je veliko grobov ruskih častnikov.

V Noworadomsku so Rusi vladali približno en mesec. Zapustili so slabe spomine. O prejšnjem »moskalofilstvu« ni nobenega sledu več. Nekateri so pa vendar imeli nekoliko koristi od Rusov. Kozaki, ki so pred prihodom glavnih ruskih čet vladali v mestu, so na poseben način izkazovali dobroto. Neusmiljeno so oplenili žide ter njih blago delili siromakom. Be-rač prosi kozaka miloščine. Kozak ga pe-lje v židovsko trgovino ter mu reče, naj vzame, kar potrebuje. Če je gospodar kaj branil, jih je dobil s korobačem. Kozaki so v mesnicah jemali velike kose mesa, jih sekali s sabljami ter delili zbrani množici. Jemali so tudi sukno iz židovskih trgovin ter ga prodajali vatek po kopejki. Ko je zmanjkalo blaga v židovskih prodajalnah, so se lotili krščanskih. Tu so postopali nekoliko drugače. Kozak si je n. pr. izbral

blaga za 3 rublje, ki jih pa nima. Gre k vratom in čaka mimoidočih. Ko pride mimo jud, ga zagrabí: »Pasji sin, daj 3 rublje.« Če jih ne dá, ga obdeluje s koro-bačem. Če se to ne pomaga, ga izpusti ter čaka drugega juda, ki ga na enak način prisili, da mu dá potrebno vsoto. Nazadnje so kozaki začeli ropati po celem mestu. Meščani so se pritožili. Rusko poveljstvo je kozake umaknilo iz mesta, jim prepovedalo vrnitev ter v mesto poslalo redne čete.

Zdaj so Rusi od mesta oddaljeni 35 do 40 kilometrov. V mesto se večkrat slišijo odmevi bitk. 25. februarja se je n. pr. slišalo silno topovsko grmenje z vzhoda.

Avstrijska vlada je uredila aprovizacijo in šolsko vprašanje. V mestu vlada popoln red.

NA JUŽNEM POLJSKEM.

Neki vojni poročevalec poroča 7. t. m.: Na južnem Poljskem, kjer se je zadnje tedne bil večinoma artiljerijski boj, je zopet nastopila pehota. Postojanke naše pehote na južnopoljskem bojišču so 150 do 1500 korakov oddaljene od sovražnika. Na tistih točkah boje črte, kjer se postojanke izdatno približavajo, ruske čete ljuto napadajo, a vse napade odbijejo naši čuječi, vedno na boj pripravljeni vojaki. Naši pehoti se je posrečilo, da je vdrla v sovražnikove postojanke in da je sprednje sovražne postojanke trajno obdržala. V Karpatih Rusi trajno napadajo kljub slabemu vremenu naše postojanke. Dosedaj so se vsi napadi izjalovili.

IZ PRZEMYSLA.

Krakov, 7. marca. Iz Przemysla je dobil neki železniški uradnik sledečo vojno pošto zračno dopisnico: Kljub večkratnemu obleganju se živi v Przemyslu čisto redno. Pred kratkim se je otvorila nova gimnazija in dekliška šola. Mestni magistrat preskrbuje mesto s petrolejem, s soljo in z mlekom.

2000 VOZ ZAPLENJENIH V MAZURSKI BITKI.

Berolin, 8. marca. »Post« poroča: V pozimski bitki v Mazuriah je bilo zaplenjenih okoli 2000 najrazličnejših voz, ki so vredni več milijonov mark.

RUSKA ARMADNA POVELJA.

Berlinski Wolffov urad objavlja nekaj zanimivih ruskih armadnih povelj, katere so Nemci našli v zaplenjenih brzojavnih knjigah. Višje poveljstvo 10. ruske armade je izdalo 5. decembra sledeče povelje: »Vrhovni poveljnik je odredil, da se mora do pičice izvajati povelje najvišjega vojnega vodstva, ki ukazuje, da morajo pri napadih goniti pred seboj vse moške delazmožne prebivalce od 10. leta naprej.« Povelje z dne 5. decembra: »Višji poveljnik severozahodne fronte brzojavlja, da se prebivalci vsak dan pritožujejo nad plenitvami. Proti temu se morajo izdati najstrožje odredbe. Biti so slučaj, ko so sovražne čete šle skozi naše vasi in se jih niso prav nič dotaknile, medtem ko so naše lastne čete te vasi nato popolnoma onemile. Zelo je obžalovati, da se v naši armadi pojavlja tak slučaj.« Povelje z dne 7. februarja: »Vrhovni poveljnik opozarja na dejstvo, da se množe slučaj, da manjka medsebojne zveze na fronti in pri zadaj nahajajočih se četah. V tem oziru je zanikrnost šla tako daleč, da sta zadnji čas dva oddelka, ki sta bila določena za napad na sovražnika, nastopila drug proti drugemu in si zadala v boju izgube, pri čemur sta se ustavila šele potem, ko sta si bila že tako blizu, da bi lahko izvršila bajonetni napad.

KAKO SODI ŠVED O NAŠI ARMADI.

Berlin, 8. marca. (Kor. urad.) »Tagesszeitung« objavlja iz Stockholma sledeče poročilo: Neki švedski dopisnik, ki se nahaja na avstro-ogrski bojni črti, piše o vztrajnosti avstro-ogrskih čet: Po velikem pomanjkanju, ki mu pač v povestnici vojska ni zgleda, smo došli na planoto, ki se raztega severno od Karpatov. Če pomislimo, da so se mogli prekoračiti Karpati vedno le po eni poti, da so Rusi porušili vse hiše in ceste, da so morale čete, ki so se bojevale ponoči in podnevi, ostati vedno pod milim nebom brez ognja, da ne izdajo svojih postojank sovražniku in da vreme ni bilo ugodno, moramo izraziti svoje najtoplejše občudovanje avstro-ogrskim vojakom radi njih neupogljive hrabrosti in odločnosti in volje, da zmagajo.

RUSKE IZGUBE PO ZMAGAH PRI LI-MANOVU IN LODZU.

Budimpešta, 8. marca. »Az Est« izve iz vojnega poročevalskega stana: Čuje se,

da znašajo ruske izgube po zmagah pri Li-manovnem in Lodzu na padlih, ranjenih in ujetih mnogo nad 500.000 mož.

ODLIKOVANI GENERAL FRENCH IN VELIKI KNEZ NIKOLAJ NIKOLAJEVIČ.

General Pau.

Pariz, 7. marca. »Agence Havas« poroča: General Lacroix je odpotoval v angleški glavni stan, kjer izroči generalu Frenchu vojaško svetinjo. General Pau je zapustil Petrograd. Odpotoval je na fronto, da izroči velikemu knezu Nikolaju Nikola-jeviču vojaško svetinjo.

ZOPET 8 SOCIALNO DEMOKRAŠKIH RUSKIH POSLANCEV ZAPRTIH.

Kodanj, 7. marca. »National Tidende« poroča iz Petrograda: Zaprti so zopet 8 socialno demokraških ruskih poslancev, ki jih dolže veleizdaje.

ZBOROVANJE PRUSKE ZBORNICE.

Berolin, 8. marca. (Kor. urad.) Poslaniška zbornica je rešila proračun v drugem branju. Začetkom se je poročal predsednik, da je padel pri Lomži predvčerajšnjim konservativni poslanec generalni major Dittfurth.

DRAGINJA V PETROGRADU.

Petrograd, 8. marca. (Kor. ur.) Tu vlada velika draginja vseh živil, posebno za meso, surovo maslo, rženo moko in oves.

ODERUŠTVO V ŽITNI TRGOVINI NA RUSKEM.

Krakov, 8. marca. »Nowa Reforma« poroča po »Ruskem Slovu«, da se je na Ruskem združilo nekaj bank, ki so kupile vse zaloge žita in ga poskrile, da bi tako lahko privile žitne cene. Med prebivalstvom vlada radi tega veliko razburjenje.

NEMŠKI DENAR NA RUSKEM.

Berolin, 8. marca. (K. u.) Wolffov urad poroča: Vrhovni poveljnik na vzhodu je za celo od Nemcev zasedeno ozemlje na Ruskem določil nemški denar kot plačilno sredstvo s pridelnim kurzom 100 mark za 60 rubljev.

NEMŠKA ELEKTRIČNA DRUŽBA V KIJEVEM SEKVESTRIRANA.

Petrograd, 6. marca. »Rusko Slovo« poroča iz Kijeva: Sekvestrirali so nemško električno družbo, ki premore 10 milijonov rubljev.

Obstreljevanje Dardanel.

ZAVEZNIKI PROTI DARDANELAM.

»Wiener Allgem. Tagblatt« poroča: »Times« poročajo: Združeno brodovje pred Dardanelami ima sedaj na razpolago 38 angleških bojnih ladij z 212 30-5 cm topovi in 21 francoskih bojnih ladij z 106 38 cm topovi. Prištet je treba še osem 38 cm topov popolnoma novega angleškega naddreadnoughta »Queen Elizabeth«. Število čel, ki so pripravljene, da se izkrcajo, je naraslo na 40.000 mož. Pride še 6000 mož francoske mornariške pehote, katero so 28. februarja vkrcali za Dardanele.

»Grazer Volksblatt« piše: Neapeljski dopisnik »Corriere della Sera« poroča: Moštvo francoskega parnika »Patrie«, ki se je pripeljalo v Neapelj, pripoveduje, da se je odpeljala v torek iz Marseilla izkrcavalna armada v Dardanele. 20.000 mož z vojnim materijalom se je vkrcalo na 11 velikih parnikov. Transport spremljajo 4 angleške in 3 francoske oklopnice in veliko torpedovk. Spremljajo ga najbrže tudi podmorski čolni. Baje je v Toulonu pripravljeno še 20.000 mož, da se odpeljejo v Dardanele.

NEMŠKO POROČILO.

Berolin, 8. marca. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča: Od najboljših poučene strani smo prejeli o položaju pri Dardanelah sledeče poročilo: Vesti angleške admiralitete, ki vedo poročati o znatnih uspehih zaveznikov pri napadih na Dardanele, računajo očitno na to, da bi izvajale moralni pristisk na balkanske države in da bi delale razpoloženje pri nevtralcih. Dejansko pa še nobena sovražna ladja zaveznikov ni dosegla morja, kjer so položene mine in odstranjena ni še nobena mina. Izkrcevalni poskusi 5. marca pri Kumkale in Sed il Bahru so se popolnoma ponesrečili. Na obeh točkah so Turki napadali z bajonetnimi napadi z velikimi izgubami vrgli nazaj in jih podili v morje. Notranji dardanelski fortí še niso prav nič posegli v v boj. Razpoloženje v Carigradu je mirno in zaupljivo. Gospodarsko življenje poteka navadno.

TURKI TRDIJO, DA SO NJIHOVE BATERIJE NEPOŠKODOVANE.

Carigrad, 8. marca. (Kor. urad.) Dopisnik lista »Tanin« piše v obširnem poročilu, da 14dnevno obstreljevanje Dardanel turškim baterijam ni napravilo nobene škode.

ENVER PAŠA NADZOROVAL DARDANELE.

Carigrad, 8. marca. (K. u.) Vojni minister Enver paša je včeraj nadzoroval Dardanele in izrazil svoje zadovoljstvo nad živahno obrambo. Obiskal je okoli 50 ranjencev, jih pohvalil ter jim razdelil odlikovanja, katera jim je podelil sultan.

Grška pred odločitvijo.

RESEN POLOŽAJ NA GRŠKEM.

»Information« izvaja: Na Grškem je izbruhnila resna kriza. Zdi se, da se je izjavil veliki kronski svet za to, da ostane Grška nevtralna, ministrski svet je pa predlagal kralju, naj pristopi trojnemu sporazumu, kar je kralj odklonil, nakar je vlada nastopila. Položaj je zdaj zelo težaven. Grška zbornica šteje 177 članov; 140 poslancev je vladnih, 19 neodvisnih. Ralijeva skupina šteje 10, Theotokisova 8, Zaimisova 3 in Mauromichelisova 7 članov. Vseh opozicionalcev in neodvisnih je 37 proti 140 pristašem vlade. Kako naj sestavi Zaimis novo vlado in kako naj vlada? Zbornice tudi ne kaže razpustiti, ker nihče ne more vedeti, kako bi izpadle nove volitve.

Kolin, 8. marca. »Köln. Zeitung« poroča: Ponudbe, ki jih stavi tropsporazum Grški, hočejo izpremeniti grško morje v zaprto morje in grške deželne meje pomakniti do blizu Carigrada. Prav tako obširne so tudi ponudbe Italiji, ki naj postane srednjeafriška veselila in utrdi svojo posest v Rdečem morju. Bolgarija bo mirna, dokler bodo mirni njeni sosede. Če bi Grčija poslegla v vojsko, bi tudi Bolgarija ne ostala neudeležena.

Italijansko mnenje.

Rim, 8. marca. »Giornale d'Italia« poroča po vesteh »Tagespost« iz Aten: Kraljev sklep proti nastopu proti Turčiji ne pomenja zmage osrednjih sil nad trojnim sporazumom, ker se je kralj le s težkim srcem odločil, ker armada še ni dovolj pripravljena in je vsled prejšnje vojne dežela gospodarsko in finančno izčrpana.

List prinaša še sledeče: Položaj je kritičen. Zaenkrat je odločitev še odložena in želja trojnega sporazuma neizpolnjena. Zavezniško brodovje mora z resnostjo pokazati, kaj zmore proti Dardanelam. Potem pride ura novih odločitev in najbrže ne samo za Grško.

Francosko mnenje.

Iz Rotterdama poročajo, da so Francozi pričakovali, da bo Grška v najkrajšem času stopila z orožjem na stran zaveznikov. Demisija je na Francoskem vzbudila nemalo presenečenje in sedaj so mnenja, da bo demisija sicer nekoliko zakasnila grško akcijo, pač pa upajo, da se bo kralj vdal svetom svojih pravih prijateljev. Pri razdelitvi Turčije Grška ne sme ostati brez dela.

Nemška sodba.

»Kölnische Zeitung« poroča iz Berlina: V diplomatičnih krogih so mnenja, da bo javnost kmalu izvedela o smeri politike, katero bo v bližnji bodočnosti zavzela Grčija in o kateri se je razpravljalo v zadnjem kronskem svetu. Splošno prevladuje mnenje, da bo Grčija še tudi v bodoče ostala nepristranska in sicer tako dolgo, dokler se vojni položaj v Dardanelah ne bo bolj razjasnil. Znano je, da se notranjih dardanelskih utrdb še sploh ni napadlo. Turki so preprečili sovražni poizkus, izkrcati ob Dardanelah vojaške čete. Pri nepristranskih državah je ta turški uspeh napravil utis, da bo turška bramba Dardanel izvršila svojo nalogo.

Turški glas.

Iz Carigrada se uradno poroča, da turški listi v razpravah o kronskem svetu v Atenah izražajo prepričanje, da bo Grčija spoznala svoje prave interese in bo skušala preprečiti, da se v Grčiji ne bo zasledovala politika sanjarij. Grki naj pomislijo, da je prosta pot ruskim ladij v Egejsko morje za Grčijo grob.

Sodba dunajskih diplomatov.

»Neue Freie Presse« piše včeraj: Na Dunaju vidijo v nenadni spremembi poskus med kraljem Konstantinom in Venizelosom. Kralj bi se tega nikdar ne lotil, če ne bi imel tako pri ljudstvu kakor tudi v armadi vsaj toliko priljubljenosti, kakor Venizelos. Predvsem pa stoji armada brezpogojno na strani kralja. Vojaštvo je mnenja, da Grška nima vzroka začeti novo vojsko, v ka-

teri bi ne mogla sebi, ampak samo drugim priboriti koristi.

Kakšna bo Zaimisova politika.

Rim, 8. marca. »Messagero« poroča, da se je Venizelos izjavil, da bo Zaimis vodil politiko stroge nevtralnosti. Venizelos upa, da ta politika novo pridobljenih krajev ne bo spravila v nevarnost. Venizelosova stranka bo podpirala vlado. Zbornica se ne skliče.

Obletnica padca Janine.

Pariz, 8. marca. Padec Janine se je v Atenah slovesno praznoval. Prebivalstvo je priredilo izprevede in je slavilo kralja in Venizelos.

Grška in Bolgarija.

Carigrad, 8. marca. Grška vlada je vprašala Bolgarijo, zakaj da zbira ob grški meji vojake. Bolgarija je odgovorila, da zaradi nameravanih splomladanskih velikih vaj.

Nov vojaški kredit v Rumuniji.

Budimpešta, 7. marca. V četrtek je predlagal rumunski zbornični fin. minister Cortinescu, naj se najame vojaško posojilo 200 milijonov levov.

Italija pred odločitvijo.

Pod tem naslovom piše cenzurirana »Grazer Montags Zeitung«: »Münchener Neueste Nachrichten« pišejo: V protislovju z Anglijo zahteva korist Nemčije in Avstro-Ogrske, da se razširi Italija v Sredozemskem morju. Želimo celo, da postane Italija, za kar jo je določila narava: glavna veselila v Sredozemskem morju. Ljubosumnosti na Italijo ni zapaziti ne na avstro-ogrski in ne na nemški strani. Izkušnja je naučila Italijo, da se ob vseh svojih upravičenih stremljenjih lahko zanaša na dostojnost Nemčije in Avstro-Ogrske. Na Bavarskem so nekdanj skovali besedo o prilikah, ki jih zamudi dežela. Italijo opozarjamo na to besedo. Če zdaj ne opusti vseh svojih malih aspiracij nasproti svojim dosedanjim zaveznikom, če pogleda svoj glavni smoter, pride ura, ko lahko o sebi reče, da je postala dežela zamujenih prilik. Ne želimo, da doživi Italija tako razočaranje, ki jo vrže s tira srečnega, pravnega in zdravega razvoja. Italiji gre zdaj za vse. Rešiti mora vprašanje, če hoče postati velika, mogočna država, ki sledi sledovom rimske države, ki nadvladuje Sredozemsko morje, ali če hoče igrati vlogo malega moža in uboge sorodnika, ki ga trpe ob pojedini velikašev, ki si hočejo razdeliti svet. Družega Italiji ne preostane. Če vse pretehta brez strasti in čustev, se lahko odloči.

ITALIJA IN DARDANELE.

Rim, 8. marca. Dopisnik »Neue Freie Presse« brzojavlja: »Giornale d'Italia« piše, da je vedno bolj očitno, da bo dardanelska akcija rešila tri vprašanja, ki najobčutnejše zadevajo interese Italije: prvič: prosti dohod Rusije v Sredozemsko morje, drugič: ravnotežje na Balkanu in tretjič: obstoj Turčije in ravnotežje v vzhodnem delu Sredozemskega morja. Reševanja teh problemov, ki so za italijansko blaginjo odločilnega pomena, Italija ne more gledati križem rok, kajti v Sredozemskem morju in v Orientu ima čuvati velike interese, ker je njena politična in gospodarska bodočnost z njimi nerazdružljivo zvezana. Italijansko ljudstvo mora zelo čuječe stati na straži in biti pripravljeno na vse.

SESTANEK GIOLITTI-SALANDRA.

Milan, 8. marca. »Neue Freie Presse« poroča: Turinška »Stampa« piše, da so znani sestanek pripravili politični prijatelji obeh mož. Trajal je dve uri brez prič in ostane skrivnost, v kolikor pride v poštev zunanja politika; pač pa je gotovo, da bo sestanek v tem času izrednega pomena za bodočnost Italije. »Stampa« vendar lahko poroča o enem uspehu: Giolitti bo še nadalje podpiral Salandrovo vlado in Giolittijevi pristaši bodo pri važnih posvetovanjih tega tedna glasovali za ministrstvo in proti predlogom socialistov.

SALANDROVA IZJAVA.

Rim, 9. marca. Ministrski predsednik Salandra je pri nekem banketu v Gaeti izjavil: Pripravljenost brez potrebnega miru in vzgoje bi bila za dobrobit in velikost dežele brez koristi. Jaz ostanem na svojem mestu in bom vestno storil vse, kar se bo izkazalo za potrebno, da se privede deželo iz sedanjih težkoč do nove moči in velikosti.

OROŽNE VAJE ITALIJANSKIH PODČASTNIKOV.

Milan, 8. marca. »Frankfurter Zeitung« poroča: Podčastniki letnikov 1885. do 1888. so vpoklicani k 60 dnevnim orožnim vajam.

ENOTNI KRUI V ITALIJI.

Rim, 8. marca. (Kor. urad.) Vlada je odredila, da se bo od 22. marca naprej peklo samo ene vrste kruha, ki bo imel 80 odstotkov pšenične moke.

Boji na zahodu.**Nemško uradno poročilo.**

Francozi pri Souainu odbiti. — Nemški uspeh pri Le Mesnilu.

Berlin, 8. marca. Veliki glavni stan: Sovražni letalci so metali v Ostende bombe, ki so ubile tri Belgijce.

Boji v Champagni trajajo dalje. Pri Souainu smo včeraj popoldne sovražnika v boju na nož vrgli nazaj. Ponoči se je boj zopet vnel.

Severozahodno od Le Mesnila se je sovražni napad popoldne popolnoma ponesrečil. Naš protinapad je bil uspešen. Ujeli smo 140 Francozov.

V gozdu Priester severozahodno od Pont-à-Moussona smo odbili francoske napade.

V Vogezih boji zahodno od Münstera in severno od Sennheima še niso končani.

Najvišje armadno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

Poročilo ob 11. uri zvečer izjaja: V belgijskih sipinah smo utrdili strelski jarek, ki so ga zavzele včeraj naše čete. Nemčija poizkuša svoje strelske jake potisniti do naših strelskih jarkov, a jih je naš ogenj dvanajstkrat razkropil. Severno od Arrasa, v ozemlju Notre Dame de Lorette, so doslej naši protinapadi popoln uspeh. V četrti zvečer smo ujeli eno stotnijo in zaplenili strojne puške. V petek smo vrgli sovražnikov napad in smo ga vrgli nazaj za njegovo prejšnjo postojanko. Dele prednjih jarkov, v katerih so se nahajali dva dni Nemci, smo vzeli in ujeli veliko Nemcev. Reims se je cel dan obstreljeval. V Champagni, ozemlje Perthes, smo izdatno napredovali. V četrti zvečer smo v svoji črti zajeli eno gardno stotnijo, ki je ostala v naših rokah, dasi se je hotela osvoboditi. V petek smo pridobili na prostoru v celi bojni črti, osvojili smo strelske jake severozahodno od Perthesa in smo zasedli severno pred vasjo nek kos zemlje, kjer smo ujeli več Nemcev. Zavzeli smo 600 metrov strelskih jarkov na višini 200 metrov severno-vzhodno od Le Mesnila. Prodirali smo naprej tudi v sosednjih gozdih. Končno smo zavzeli več strelskih jarkov v soteskah severozahodno od Beau-Sejoura. Ujetniki izpovedujejo, da so sovražnikove izgube zelo velike. Duh naših čet je izbojen. V Argonih smo napredovali v zahodnem delu vasi Vauquois, kjer so se edino še držali Nemci. Brez truda se je odbil nemški napad v gozdu Leprêtre. Pri Badonvillerju in Cellesu smo napredovali do sovražnikovih žičnih ovir. Odbili smo protinapad. V Alzaciji smo vzeli na Hartmannsweilerkopfu neki strelski jarek in neko poljsko utrdbo in smo zaplenili dve strojni puški.

Poročilo angleškega generala Frencha.

»Agence Havas« je objavila 5. t. m.: Položaj na bojni črti se splošno ni izpremenil. Ob kanalu Ypern smo se polastili ponoči od 1. na 2. marca nekega nemškega sprednjega strelnega jarka, a smo ga morali drugi dan zopet zapustiti, ker vsled ognja sovražnikovih topov ni bilo mogoče bivati v njem. V navedeni okolici je prisilila 2. marca naša artiljerija sovražnika, da je moral izprazniti neki strelski jarek, kar je omogočilo naši pehoti, da je zadala sovražniku izgube. Tisto noč se je odbil z ročnimi granatami neki nemški napad. Neki angleški letalec je napadel za nemškimi črtami večkrat 2 nemški letali in ju prisilil, da sta se morala spustiti v Compiègne na zemljo. Neko nemško letalo je poizkušalo v petek letati nad Compiègnem, ogenj iz pušk je Nemca prisilil, da je moral hitro odleteti.

Angleški glavni stan opustošen po nemških letalcih.

Budimpešta, 8. marca. »Magyarország« poroča iz Amsterdam: Angleži so morali premestiti svoj glavni stan iz Veurneja v Depaune, ker so nemški topovi silovito streljali na Veurne. Nemški letalci so pa prileteli tudi nad Depaune in so metali na mesto 16 ur bombe. Obstreljevanje je povzročilo ogromno škodo.

Garibaldijeva legija razpuščena.

Rim, 9. marca. Garibaldijeva legija je na povelje francoskega vojnega ministra Milleranda razpuščena, ker so bili Italijani nevoljni na vojsko v strelskih jarkih.

Nemčija izroči Franciji vse težko ranjene častnike in podčastnike.

Karlsruhe, 6. marca. (Kor. urad.) »Karlsruher Zeitung« izjaja poluradno: Cesar je človekoljubno ukazal, naj se zamenjajo vsi zato v Konstanci in v okolici zbrani francoski častniki in podčastniki, če tudi Francija najbrže ne vrne ravno toliko težko ranjenih nemških častnikov in podčastnikov, kar odgovarja pač večjemu številu naših vojnih ujetnikov.

Odlikovani težkoranjeni ujetniki.

Berlin, 9. marca. Cesar Viljem je podelil vsem težkoranjenim vojakom, ki so se vrnili iz francoskega vojnega ujetništva železni križ II. razreda.

Zopet razpisana angleška nagrada na Zeppelinovce.

Haag, 9. marca. Iz Londona se poroča: V zadnji seji angleškega mornariškega društva so sklenili, da se razpiše nagrada 100.000 mark tistemu angleškemu letalcu, ki uniči v zraku kak Zeppelinov zrakoplov.

Turčija v vojski.**RUSKO POROČILO O BOJIH NA KAVKAZU.**

Petrograd, 8. marca. (Kor. urad.) Vojni poročevalec lista »Rječ« poroča: V kavkaških bojih kažejo Turki nepričakovano trdovratnost in hrabrost. Turke podpira tudi topografska lega, katero izvrstno izkoriščajo. Posebno izbornost se bijejo carigradske čete. Poročevalec pripoveduje o

nekem oddelku turških čet, ki pred uničujočo rusko premočjo ni pobegnil, niti se udal, ampak se boril do zadnjega trenutka in bil končno popolnoma pobit, čeprav je imel priliko, da bi zapustil svojo postojanko.

Podmorski boji proti Angliji.**VELIK PARNIK PONESREČIL.**

Rotterdam, 9. marca. Pri Dovru se je ponesrečil nek velik parnik, ki je obsegal 10.000 ton.

ANGLEŠKE IN FRANCOŠKE TORPEDOVKE V KANALU.

Berlin, 8. marca. »Tägliche Rundschau« poroča iz Amsterdam: »Temps« javlja, da je sedaj v Kanalu za varstvo 40 francoskih in 50 angleških torpedovk.

NEVARNO POŠKODOVANA ANGLEŠKA BOJNA LADJA.

Berlin, 8. marca. (Kor. ur.) Listi objavljajo poročilo hambur. »Fremdenblatt«, da je videlo moštvo v Rotterdam došlega parnika »Rotterdam« 6. marca neko na sprednjem delu zelo poškodovano bojno ladjo, ki sta jo vlekle dva parnika v Sirth of Forth.

Amerika se oborožuje.

Haag, 8. marca. »Times« poročajo iz Washingtona: Iz Pittsburga in drugih orožarn prevajajo obilo topov na kalifornijsko obalo, v Texas, Florido in k Panamskemu kanalu, kjer so ustavili vsa dela, da napravijo velike betonske podlage za stoječe obrežne baterije. Predsednik Wilson bo že v sredo podpisal celo vrsto zakonskih načrtov, kjer se zahteva štiri milijarde za obrežno brambo.

Srb proti vojski.

Sofija, 7. marca. (Kor. urad.) Na današnjem shodu balkanske socialistične stranke je govorila socialistinja dr. Jekaterina Arbove v imenu rumunske socialne demokracije, v imenu srbske socialne demokracije je govoril poslanec srbske skupščine Ljapčević. Vsi govorniki so govorili proti kapitalizmu in proti carizmu, ki so izzvali svetovno vojsko. Zahtevali so, naj se ustanovi na Balkanu federativna ljudovlada. Ljapčević je rekel med drugim: Srbija je danes velika gomila. Mrličji kličejo iz grobov: Dovolj vojske je bilo!

Narodnostno vprašanje na Ogrskem.

Budimpešta, 8. marca. Uradni list objavlja odlok naučnega ministra, ki odreja, naj se poučuje verouk v materinščini tako v ljudskih šolah kakor tudi v ponavljajnih tečajih ljudskih šol. Letna poročila in druge tiskovine nemažarskih ljudskih šol se izdajo v ogrskem državnem jeziku in v jeziku dotične narodnosti.

Naše čete nadvladujejo v Karpatih. — Hrabri cesarski strelci.

Dunaj, 9. marca. Vojni poročevalci brzojavljajo: Na južnem krilu fronte ob Dunajcu so se posebno odlikovali cesarski strelci. V karpatskih bojih so naše čete ohranile nadvlado nad Rusi.

Razna poročila.**NEMŠKI CESAR ODLIKOVAL NAŠEGA ZUNANJEGA MINISTRA.**

Berlin, 8. marca. (Kor. ur.) Red črne orla je podeljen avstro-ogrskemu zunanjemu ministru baronu Burianu.

SUEŠKI PREKOP V OBRAMBI.

Berlin, 6. marca. »Lokalanzeiger« poroča iz Rima: Italijanski parnik »Dandolo« se je pripeljal iz Kalkute v Neapelj. Poročajo, da je Sueški prekop močno pripravljen za obrambo.

FRANCOZI NADZORUJEJO STROGO ITALIJANE V TUNISU.

Milan, 3. marca. »Corriere della Sera« poroča: Italijani v Tunisu veliko trpe. Francozi so internirali vse državljane sovražnik držav v zaledju Tunisa in Alžira, a tudi Italijane, ki jih živi v Tunisu veliko, najstrožje nadzorujejo in postopajo z njimi kakor se postopa s sumljivimi ljudmi, dasi so razmere med Italijo in Francijo prijateljske.

DVA FRANCOŠKA LETALCA PONESREČILA.

Amsterdam, 5. marca. Iz Pariza se poroča: Na letališču Buc sta dva pionirja, ki sta se vežbala v letalstvu, padla z dvokrovnikom najnovejšega sestava iz višine 150 m na tla in se ubila. Letalo je uničeno.

Gospodarstvo.

— Velika draginja goveje živine na Dunaju. Na včerajšnji semen na Dunaju

so pripeljali 4102 govedi, tedaj za 1500 manj, kakor prejšnji ponedeljek. Vsled tega so cene strašno poskočile. Živina prve kakovosti je poskočila za 10 do 14 K pri 100 kg, srednje kakovosti za 20 K pri 100 kg. Ker je vojaška uprava morala kupiti 600 goved in ker je bilo razmeroma malo živine na trgu, so cene še bolj poskočile, tako da so bile v splošnem za 25 K, v mnogih slučajih celo za 30 K pri 100 kg višje nego prejšnji ponedeljek. Položaj je zelo resen. Čuti se, da je tudi na Ogrskem le še malo živine na razpolago, ker so iz Ogrskega prignali kljub visokim cenam le 1600 goved, medtem ko so jih prejšnji teden nad 3000.

— Pomanjkanje oljnatih tropin. Ker je uvoz lanenega kakor tudi sezamovega semena in podzemnega oreha onemogočen in ker je vsled prepovedi krmljenja živine z žitom veliko povpraševanje po oljnatih tropinah se je res zgodilo, kar smo pred par tedni opozarjali, namreč pomanjkanje tropin je nastopilo. Vsled nasveta deželne odbora se je »Gospodarska zveza« obrnila na vse znane oljne tvornice, da si zagotovijo vsaj, kolikor bodo živinorejci najnujnejše potrebovali. Večinoma so tvornice odgovorile, da blaga sploh nimajo, vendar se je posrečilo doslej zagotoviti okrog 30 vagonov raznih oljnatih tropin, toda cene so za več kot 100 odstotkov višje kakor so bile pred novim letom. Gospodarska zveza bo oddajala oljinate tropine po 50 K za 100 kg. Res je, da je cena visoka, a če stanejo danes pšenični otrobi, ki nimajo zlasti vsled največje izrabe moke niti polovico toliko redilnih snovi kot tropine, 35 K za 100 kg, tedaj svetujemo vsakemu pamealnemu živinorejcu naj si takoj naroči oljnatih tropin, kolikor jih bode za spomlad potreboval, ker tropine bodo v kratkem pošle in če jih bode sploh mogoče še kaj dobiti, se bodo brez dvoma še znatno podražile.

— Obdelovanje zemlje v goriški okolici. Iz Gorice: Dne 25. februarja se je začelo obdelovanje zemlje v goriški okolici, to je sejanje graha in saditev krompirja. V ponedeljek je vreme zopet strašilo. Vse je kazalo, da dobimo dež, ki ustavi ravno zapričeto delo. Po vsem polju od Solkana do brega Vipave in tudi zadnje vasi spodnjega Krasa je mrgolelo kmetov. Zaposleni so bili pri delu vsi vozovi in živina. S strahom se je vse oziralo na grozeče oblake. Torej pa nam je, hvala Bogu, prišel najlepši vreme, ki traja dalje. Seveda zgodnjih pridelkov letos gotovo zanima vsa javnost, drugače kakor druga leta, zaradi grozečega pomanjkanja živil. No, če ne bo drugače, grah in krompir je tudi skoro zadosten živež. Skupaj menda vsebujeta vse redilne snovi. Grah se prideluje tu od polovice maja dalje; krompir pa z začetkom junija dalje. Grah je že ves posejan. Za saditev krompirja pa nam je treba skoro cel marec lepega vremena. Do vstevsi dne 4. marca je bilo vsajenega krompirja za pridelek okoli 200 vagonov, torej že za prvo silo zgodnjega pridelka.

— Moka se pojavlja. »Čas« piše: Ko se je ukazalo popisovanje moke in žita, se je pokazalo, da je v Pragi dovolj moke. Komaj so razdelili priglaševalne pole, so že branjevi razobešali napise: »Tu se prodaja bela moka.« Ponujali so tudi ogrsko belo moko, dasi so še prejšnji dan trdili, da je nimajo.

g Premije za pogozdovanje goličav. Vsled sklepa na občnem zboru Kranjsko-primorskega gozdarskega društva v Ljubljani, ki se je vršil dne 7. julija 1896, razpisujejo se premije po 20 K in po 40 K za uspešno pogozdovanje goličav kmečkega posestva na Kranjskem pod sledečimi pogoji: 1. Pogozditev mora biti iz leta 1913. ali 1914., ter ima pogozdena ploskev obsegati najmanj 0.56 ha = 1 oral. 2. Vrsto sadik si lahko izbere posestnik po svoji volji, vendar morajo biti sadike krajevnim razmeram prikladne. Razdalja med sadikami ne sme biti več 1 m 50 cm. Posestniki, ki nameravajo za podelitev premije prositi, imajo vložiti nekelekovane prošnje do konca junija 1915 pri Kranjsko-primorskem gospodarskem društvu v Ljubljani in v njih navesti politični okraj, davčno občino, številko parcel in približno ploskev pogozdenega zemljišča. Pogozdena zemljišča se bodo pregledala v jeseni 1915; pomanjkljive pogozditve se lahko torej še letošnjo pomlad popravijo. Premije prisodi društveno načelnništvo, ki podeljuje v gotovih slučajih mesto denarja priznalne diplome.

— Češka industrialna banka. Stanje denarnih vlog je znašalo koncem meseca svečana 67,611.464 K 12 h.

Iz pisem slovenskih vojakov.**Z južnega bojišča**

piše bivši Orel Anton Cerik iz Borovnice, sedaj poddesetnik 22. pešpolka, naslednje pismo:

Dragi starši! Dne 11. t. m. sem prejel »Slovenca« in eno karto; pismo, katero so pisali mati, sem tudi prejel. »Slovenca« sem se prav razveselil; zanimala me je po-

Kitajsko-japonski spor.

Japonska misli, da je sedaj prišel čas, da vrže proč svojo krinko. Sedaj bo vsakemu jasno, da Japonska ni posegla v vojsko, da bi pomagala Rusiji ali Angleški, ampak iz lastnih interesov. Japonska hoče imeti Kitajsko. Kakor znano, je imela Nemčija od Kitajske v najemu ozemlje Kiaučau. Japonci so pod pretvezo, da je s tem ogrožen politični in nacionalni obstoj Kitajske, napovedali Nemcem vojsko in zasedli Kiaučau. To pa ni bilo nič drugega, kakor zastor, za katerim so pričeli

svoj roparski pohod. Stavili so Kitajski zahteve, ki merijo na to, da spravijo Kitajsko popolnoma pod japonsko nadvlado. Kitajska se brani sprejeti te zahteve. Spor se vedno bolj poostrejuje. Skoro gotovo se bo ta spor končal z vojsko med Kitajci in Japonci.

Na zemljevidu se vidi velikanska razlika med Japonsko in Kitajsko. Kitajska meri 3,877.000 km² in ima 319.500.000 prebivalcev, Japonska država pa meri samo 417.321 km² s 46.537.000 prebivalci.

vest o »borovniškem mostu«, katero je spisal g. Leop. Lenard. Gospod kadet Malešič od naše kompanije je osebno znan z njim.

Jaz sem bil prvič v ognju ravno na Veliki Smaren s Črnogorci; ob petih zjutraj je počil prvi top. Počasi so se začele glašati tudi puške. Zdelo se mi je, kakor bi bili na manevru, ko pa je kaka krogla zažvižgala mimo ušes, sem videl, da to ni več šala. Preganjali smo Črnogorce več dni, kar je bilo prav težavno vsled neugodnega terena in gosto zaraščene gozda. Slednjič smo jih iztirali čez mejo, več jih je bilo ujetih in ubitih. Nato smo se obrnili na novo Srbijo, to je Sandžak. Tu so bili vsak dan večji ali manjši boji s Srbi. Posebno v hudem boju sem bil na 8. . . ; komaj se je naredil dan, že se je začelo streljanje s puškami in topovi. Ob 7. uri zjutraj je bil določen splošen napad; na celi črti se začuje: »Naprej!« Skočimo pokonci in drvim naprej, Srbi so pa streljali, da se je čulo, kakor šumenje groznega viharja, vmes pa so treskali šrapneli. Srbi so imeli zaseden neki hrib in mi smo imeli nalogo, pregnati jih s hriba. Ko smo začeli napadati, smo bili približno 1600 korakov oddaljeni. Kadar smo se dvignili in tekli naprej, so se vsule na nas krogle, kakor toča, zakriti se ni bilo mogoče, ker se hrib lepo dviga in ni nikakega drevja. Najtežje je bilo, ko smo prišli na 800, 700 in 600 korakov. Dokler smo bili bolj oddaljeni, smo šli po en vod v rojni črti naprej, ko smo prišli na zgornj omenjeno distanco, smo pa po eden ali dva šli naprej. Marsikateri je bil pri tem zadet in se ni dvignil več. Ko smo prišli na 600 korakov sem bil jaz na posebno slabem kraju, ničesar nisem imel pred sabo, da bi se zakril pred gosto padajočimi krogami. Kadar sem pa ustrelil, sem malo glavo dvignil, da sem pomeril in sprožil, potem pa se stisnil k tlo. Naenkrat se moja tornistra nekoliko potrese, kakor bi jo kdo udaril. Takoj sem vedel, da je krogla zadela v tornistro in mi prebila suknjo, ki je bila zvita na tornistri, ko bi pa le za 10 cm nižje, bi pa mene v prsi. Spoznal sem, da je tukaj jako nevarno mesto zame. Kakih 50 korakov pred mano je bil preko hriba skalnat rob, in tam je bilo že več naših vojakov. Dvignil sem se tudi jaz in tekem naprej, potem pa zopet streljal dalje. Pri tem boju nam je posebno pomagala naša artiljerija. Z veseljem smo gledali, kadar je šrapnel zadela v srbsko kritjo. Okrog 3. ure popoldne se začuje: »no vpijte na vrhu hriba; bili so naši vojak, ki so jurili na Srbe. Streljanje je takoj prenehalo. Srbi so zbežali in boj je bil končan. Ko smo prišli na vrh hriba, smo videli v okopih polno mrtvih in ranjenih Srbov. Imeli so skopan 1 m globok jarek, ki je bil po vrhu pokrit, samo za puške so bile napravljene male luknje. Iz takih okopov jih ni mogoče s puškami pregnati, ampak samo s topovi. Sploh so imeli Srbi povsod dobre okope napravljene. V nekem kraju so napravili 4 km dolg in 1 m visok zid iz kamena in ilovice. V nekem drugem kraju pa so pred svojimi okopi v gozdu posekali 20 m široko vse smreke in sicer tako, da so ležale proti nam, veje so pri sredini odsekali, tako, da bi se mi, če bi na nje jurili v vejah zaustavili, in bi nas lahko postrelili. V tem kraju je bilo mnogo črnovojnikov ubitih, ker so kot prvi nanje udarili. Zanimivo je tudi, kako smo se preživljali v Srbiji. Toliko sliv kot tukaj še nisem nobeno leto pojedel. Preteklo leto je bilo posebno rodovitno zanje. Ceste so slabe in zato tren ni mogel vselej za nami, in ako je prišel, je bila samo enkrat na dan menaža. Zato so bile slive in sadje sploh glavni naš živež. Marsikomu so napravile tudi težave, ker se jih je le preveč najedel. Pozneje je bilo bolje, ker smo samo suhe dobili po kočah. Tudi slivovca smo našli po nekaterih krajih. Tako lepih vrtov, kakor v Srbiji, še nisem videl. Tudi hiše so čedne in mnogo boljše kakor v Bosni. Sprvega so vsi prebivalci pobegnili, ker so jih njih vojaki strašili, da jih mi pokoljemo. Ko so pa videli, da jim ni nič hudega ne napravimo, so ostali doma.

Tudi kuhati sem se dobro navadil. Včasih smo kupili kakega janca ali prašiča in smo zvečer kuhali in pekli. Najbolj smo pogrešali kruha; pa tudi v tem oziru smo si znali pomagati. Videli smo, kako domačini sebi pečejo kruh. Oni si ne dajo toliko opraviti z njim, kot pri nas. Vlije tople vode v moko, zmeša in napravi hlebec, potem odgrne žerjavico, postavi hlebec notri in ga zopet pokrije z žerjavico. V eni uri je z vsem gotov. Notri ne denejo ne droži in ne soli, pa vse eno se nam je dober zdel. Kadar smo dobili moko smo tudi mi na ta način pekli, samo da smo ga osolili. Včasih se pa ni dobilo ne tega ne onega, takrat smo bili pa lačni. — Jaz že kake tri mesece nisem pri kompaniji, ampak sem ordonanc pri bataljonskem poveljstvu; nekoliko mi je lažje, ker mi ni bilo treba tolikokrat v rojni črti ležati kakor drugim. Tudi za prenočevanje je bilo bolje, ker je bilo vedno poskrbljeno, da je dobil poveljnik kako hišo zase in za nas ordonance. Nas je namreč pet, od vsake kompanije eden in od strojne puške eden.

Mi moramo biti vedno poleg njega, naj bo v boju ali kjer hoče, da smo vedno pripravljene, da nosimo kako povelje na kompanijo. Pri tem najbolj pogrešam uro in bi jo večkrat rabil, pa je nimam, ker sem svojo pustil v kovčegu.

Sedaj pa končam svoje pismo in Vas vse srčno pozdravim! Z Bogom!

Odhod prestolonaslednika na severno bojišče.

Dunaj, 9. marca. (Kor. ur.) Prestolonaslednik Karl Franc Jožef je včeraj ponoči odpotoval na severno bojišče.

Rumunija prepoveduje izvoz živil.

Bukarešt, 9. marca. (Kor. urad.) Finančni minister je zbornici predložil zakonski načrt, ki nalaga carino na izvoz fižola, koruze in koruzne moke ter prepoveduje izvoz rži in ovs.

Ljubljanske novice.

Ij Izpustite vodo v strugo Ljubljanice! Vsled nastopivše epidemije prosimo vse merodajne kroge, naj poskrbe, da bo struga Ljubljanice, v katero se iztekajo kanali iz najrazličnejših poslopij, v katerih v Ljubljano došle osebe občejuje, vedno čistila tekoča voda.

Ij Še dva vojaka obolela na pegastem legarju. Včeraj sta v šentjakobski šoli obolela dva vojaka. Odpeljali so ju v deželno bolnico, kjer so spoznali, da ima bolezen znake pegastega legarja. Odpeljali so ju na opazovanje v garnizijsko bolnico. Eden vojakov je Hrvat Peter Milinkovič. Ker sta bila vojaka nekaj časa na medicinskem oddelku dež. bolnice, je vstop občinstvu v medicinski oddelk dež. bolnice prepovedan.

Ij Anonimne ovadbe o nedostatkih v vojaških bolnišnicah. Često se dogaja, da posamezniki o dejanskih ali pa le domnevanih nedostatkih v tej ali oni bolnišnici pošiljajo bolnišničnemu vodstvu brezimne ovadbe. Tako ravnanje pa le dokazuje, da dotičnik nima poguma, podati svoje naznanilo pošteno in odkrito. Odslej se na ovadbe, ki ne bodo podpisane s polnim imenom in ne bodo vsebovale stanovališča oviditeljevega, ne bo jemalo nobenega ozira več. — Dr. Geduldiger, c. in kr. garnizijski šef-zdravnik.

— Od vodstva hotela »Union« v Ljubljani smo naprošeni konstatirati, da se slučaj marogastega legarja, ki je bil objavljen v včerajšnjih listih, ni zgodil v hotelu »Union«.

Ij Osrednje skladišče »Rdečega križa« v Cesarja Franca Jožefa zavetišču je samo dopoldne od 9. do 12. ure odprto.

Ij Iz ruskega ujetništva se je oglašil Ivan Velepč, o katerem ni bilo že sedem mesecev nobenega glasu. Nahaja se v Aziji v mestu Chodschent, blizu Perzije. Pravi, da je zdrav in da se mu dobro godi.

Ij Matura. Dne 6. t. m. je napravil na c. kr. gimnaziji v Ljubljani maturo osmošolec Rudolf Krašna iz Ljubljane.

Ij Umrli so v Ljubljani: Elizabeta Rutar, tiskarjeva vdova, 82 let. — Anton Habič, dninar, 51 let. — Marija Šebenik, zasebnica, 72 let. — Marjeta Bizjak, hči mizarja in kajzarja, 10 dni. — Ivana Rožnik, kuharica, 52 let. — Milan Stojič, pek v divizijski pekarni. — Kazimir Kahl, enoletni prostovoljec 20. lov. bat. — Pavel Stralčič in Egidij Penso, črnovojnika 97. pešpolka. — Josip Ramovš, bivši pastir, 42 let. — Ferdinand Sartory, ključar v tobačni tovarni, 73 let. — Fran Kadunc, dninar, 40 let. — Ivan Hudorovič, cigan, 22 let.

Ij Hud Ljubljančan. V Trstu se je 32 let stari ogljar Štefan Blaž zakadil v redarja, ker ga redar ni pustil razgrajati. Redar ga je ukrotil in odvedel v zapore.

Ij Najden denar. Kuharica Josipina Stele je našla dne 1. marca 1915 večjo vsoto denarja. Kdor ga je zgubil, naj se oglasi pri cerkovniku ljubljanske stolnice.

Dnevne novice.

— Avstrija po miru. Svetovna vojska, o kateri pravijo tropsporazumniki, da velja v prvi vrsti Nemčiji, ni samo v Nemčiji, ampak tudi pri nas spravila na dan neštivilno brošur, drobnih knjižic, ki pa razpravljajo tudi za nas važna in odločilna vprašanja. Tudi sledeče kot suhi kronisti ne moremo prezreti. Spisal jo je po skritim imenom »Munin« aktivni avstrijski politik in ji dal ime: »Avstrija po miru«. Cenzurirana grška »Tagesspost« prinaša obširen izveček.

— Cesar Franc Jožef je 7. marca zaslusal grofa Stürgkha v daljši avdijenci.

— Ogrski ministrski predsednik grof Tisza je došel 8. t. m. zjutraj na Dunaj, popoldne je zopet odpotoval nazaj v Budimpešto.

— Odlikovanja in imenovanja. Signum laudis z vojno dekoracijo je dobil nadporočnik Willibald Bernhard pri c. kr. domobranskem ulanskem polku št. 1, rojen Ljubljančan, za hrabrost na severnem bojišču. — Dne 6. marca je bil brzojavno poklican kot kaplan vojne bolnišnice št. 7. v Gradcu g. Alojzij Dejak, salezijanski duhovnik v Veržeju na Štajerskem. — Za nadporočnika je imenovan magistratni tajnik Fr. Jančigaj, sedaj na južnem bojišču. — Za nadporočnika je imenovan rez. poročnik Ivan Škarja, deželni tajnik. — Vojaški zaslužni križ III. razreda z vojno dekoracijo je podeljen stotniku Emilu Dragatin, 37. dež.-bramb. p. Odlikovanec je rojen Ljubljančan.

— Imenovanje. Nj. Ekszellenca knez in nadškof goriški je imenoval kot zastopnika cerkve v goriškem mestnem šolskem svetu mons. Fr. Castelliza, vodjo centralnega semenišča. Mons. Castelliz je obenem imenovan za nadzornika verouka v italijanskih mestnih ljudskih šolah v Gorici in v laški gimnaziji.

— Pogreb umrlega p. Bazilij Dolinarja se je v nedeljo popoldne izvršil na veličasten način. Udeležila se ga je številna duhovščina, med njimi monsignorji Pavletič, Murovec, Kolavčič, zastopniki zavodov, redov in bratovščin ter ogromna množica ljudstva. Cerkvenega opravila pri Sv. Ignaciju se je udeležil tudi sam knez in nadškof. P. Bazilij je bil rojen l. 1847, na Trati, l. 1870. je bil ordiniran; pripadal je redu celih 48 let. Bil je gimnazijski lektor, več let gvardijan ter duhovni oče pri usmiljenih bratih. Bil je v vseh krogih izredno priljubljen in radi svojega gorečega delovanja in pobožnosti visoko čislani. R. i. p.

— Vladimir pl. Treščec, veliki župan belovarsko-križevske županije, je imenovan za velikega župana zagrebske županije.

— Častni dan varaždinskega pešpolka št. 16. Polkovno povelje tega polka z dne 20. februarja se glasi: »16. februarja t. l. je bil za polk časten dan v pravem pomenu besede. Polk se je bojeval v boju pri K. v štirih ločenih skupinah, razdeljen ob celi bojni črti. Vsak bataljon je dosegel odločilne uspehe. Pri tem je polk ujel nad 900 sovražnikov, zaplenil top s 4 municijskimi vozmi in 2 strojni puški, municijo in mnogo pušk, razpršil več sovražnih oddelkov in jim zadal velike izgube. Vsem članom polka izražam zahvalo v imenu najvišje službe. Budiner, polkovnik.«

— Nemški šulferajn. Cenzurirana mariborska »Straža« poroča: »Grazer Tagblatt« priobčuje seznam občin in večjih darovalcev za šulferajn.

Ako smejo Nemci v teh časih javno pozivati svoje rojake, naj darujejo za šulferajn in Südmarko, bo pač tudi na mestu, ako opozorimo Slovence in Slovenke, da se spominjajo našega narodno-obrambnega društva — Slovenske Straže v Ljubljani.

— Prošnje za vojaške pomladanske poljedelske dopuste se lahko napravijo na dva načina: 1. Najboljše je, da gre dotični črnovojnik sam k svojemu predpostavlje-

nemu poveljstvu in pove, da želi 14dnevne dopusta, da more obdelati svoje polje. Poveljstvo bo potem vse nadaljno samo odredilo in dovolilo tudi dopust. Ta pot je najenostavnejši in najkrajši, vsled česar naj domači priporoče svojim črnovojnikom, da na navedeni način sami prosijo za dopust. 2. Domači pa tudi lahko sami vložijo prošnjo za dopust, in sicer potom c. kr. okrajnega glavarstva. V prošnji je navesti vzroke, radi katerih je dotični črnovojnik nujno potreben pri domačem pomladanskem delu na polju, na primer slabotni starši, veliko število otrok, bolezen žene itd. Te prošnje so kolka proste. Dobro je, ako županstvo na prošnji potrdi resničnost navedbe in potem vlogo samo pošlje okrajnemu glavarstvu. Na vsak način je pa najboljša, ako dotični črnovojnik sam prosi za dopust neposredno pri svojem poveljstvu, ker je na ta način mogoča najhitrejša rešitev. Popolnoma brezuspešno pa bi bilo prositi za dopust takih črnovojnikov, ki so že na bojnem polju (na fronti); takim se dopusta ne da pod nobenim pogojem in se tudi ne smejo vlagati prošnje na domobransko ministrstvo.

— Krušne nakaznice v Avstriji. Dunajski listi poročajo, da, ko doženejo zaloge moke in žita, uvedejo v Avstriji najbrže krušne in močne nakaznice. Nakazna množina je odvisna od doznane množine zaloga. Najbrže se določijo meščanom drugačne množine kakor kmetom, ki se preživljajo večinoma s kruhom in moko.

— Vojaška prebiranja so pričeli na Francoskem ponavljati za one, ki so bili pri prvih letošnjih prebiranjih že oproščeni.

— Ljutomer. Na Krapji je umrl g. Jurij Spindlar. Letos ob svojem godu bi izpolnil 93 let življenja. Svetila mu večna luč!

— Nagla smrt poštarja. Včeraj zjutraj se je v Železnikih ustrelil c. kr. poštar g. Bogomir Helmich. Služil je 40 let ter bi bil v kratkem postal nadpoštar. Uradni list poroča, da je zapustil zapiske, iz katerih sledi, da se mu je zmešalo.

— Nevhiito z gromom in bliskom so imeli v nedeljo 7. t. m. zvečer v Gorici in okolici. Dež pa delu na polju ni škodoval, ker je v ponedeljek bilo zopet lepo, čeprav nekoliko hladno in vetrovno vreme. V nedeljo popoldne je bilo v Gorici že skoro vroče, ponekod v okolici so čutili celo že sušo.

— Kdo je iznašel podvodne čolne? »Gorenjec« piše: Veliko vlogo igrajo v sedanjih vojski podvodni ali podmorski čolni. Vsa Angleška trepeta pred njimi! Kdo je iznašel podvodne čolne in kdaj. Angleži trdijo, da Kornelij Drebbel leta 1624. To pa ni res — Slovanom so bili že davno prej znani. Zgodovina pripoveduje, da so se stari Pomorjani, ko so jih Nemci preganjali, vrgli v močvirja, da so ostali več ur pod vodo in dihal skozi trste.

— Umrja je v Gradcu gospa Marija Kragl, soproga posestnika in gostilničarja v Sevnici.

— Nesreča pri delu. 36 letni posestnik Štefan Žvokelj iz Žapuz pri Šturijah na Vipavskem je nadziral delo v neki pešeni jami. Naenkrat mu prileti na glavo železen drog, ki je služil kot opora. Zdi se, da je Žvoklju zlomilo hrbtenico. Prepeljali so ga v bolnišnico usmiljenih bratov v Gorico.

— Nalezljive bolezni. C. kr. kor. urad poroča, da je od 28. februarja do 6. marca obolelo na Dunaju na kozah 64 oseb. Odkar je izbruhnila vojska, je obolelo na kozah na Dunaju 968, umrlo jih je 224. V celi Avstriji je obolelo od 28. februarja do 6. marca na kozah 72 oseb.

— Odlikovan Haložan. Odlikovan je bil na južnem bojišču dne 7. svečana 1915 za več uspešnih in hrabrih del s srebrno kolajno II. razreda naš slovenski rojak od Sv. Barbare v Haložah g. Jožef Petrovič, orožniški stražmojster v Kotoru.

— Pomiloščenje. Cesar je 74 kaznjencem spregledal ostanek njihove kazni.

— Dr. Krstelj pred sodiščem. Iz Šibenika se poroča 27. februarja: Včeraj je bila pred okrožnim sodiščem razprava proti dr. Ivanu Krstelju. Državno pravdnitvo ga je tožilo zaradi zločina po § 101. kazenskega zakona, t. j. zaradi zlorabe uradne oblasti. Sodišče je sklenilo, da nadalje preiskuje celo zadevo preiskovalni sodnik.

— Poslanec Radić ni pomiloščen, kakor smo svoječasno poročali, ampak mu je ban odgovoril, da ni pooblaščen uvaževati njegove prošnje.

— Tirjatve v Galiciji in Bukovini. Kupčijski interesentje na Kranjskem, ki imajo tirjatve v Galiciji in Bukovini, naj sporoče svoj naslov trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani.

— Ponesrečil se je 70letni Franč Filipič iz Grgarja. Peljal je seno v Podgoro. Pri tem je padel tako nesrečno, da si je zlomil stegno. Zdravi se v bolnišnici.

— Ameriški Hrvati za hrvatske vojaške. Kakor se poroča, so poslali ameriški Hrvati za hrvatske vojaške 20.000 dolarjev.

— Slovensko lovsko društvo v Ljubljani naznanja svojim članom, da izide njegovo glasilo »Lovec«, kakor hitro se izpremenje vsled vojske nastale razmere. Skoro ves društveni odbor in polovica naših članov se nahaja pri vojaki, oziroma na bojnem polju. Zato smo sklenili izdati letnik 1915., ko se povrnejo normalne razmere in z njimi naši člani pod domači krov. Prosimo pa, da bi vsi naši udje točno poravnali članarino, da ne bo pozneje zakasnitve.

— Berlinska gledališča ostanejo odprta. Nek berlinski list je poročal, da bodo s 1. aprilom zaprta vsa berlinska gledališča. Ta vest je pa neresnična. Gledališča ostanejo odprta.

— »Rdeči križ« prosi za prazne steklenice mineralnih vod. C. kr. kor. urad razširja sledečo prošnjo: »Rdečega križa« »Rdeči križ« je uvedel akcijo, da brezplačno pošlje upravnim vrelcem zdravilne vode bolnišnicam, vojnim zdravstvenim zavodom, kvarantenskim postajam in sanitetnim vlakom, če se preskrbe brezplačno prazne steklenice mineralnih vod, kar je velikanske važnosti osobito glede na zdravstvene zavode na ozemlju za bojiščem, kjer groze nalezljive bolezni. Ustanovila se je posebna centrala za preskrbo z mineralno vodo (naslov: Mineralwasser-Versorgungszentrale, Dunaj, 4. okraj, szhausstrasse 29), ki zbira darovane steklenice. Uspeh akcije se zagotovi le, prepusti vse avstrijske prebivalstvo prazne steklenice »Rdečemu križu«. Predem se obrača v ta namen »Rdeči križ«: lekarnarje, drogiste, gostilničarje, kavarne in na delikatesne trgovine.

— Umrlj v Zagrebu hišni posestnik lanko Bučar.

— 49.720 visokošolcev je v Nemčiji od orožjem.

— Gojite perutnino! Kmetstvo prebivalstvo sodi, da omejujejo oblasti število perutnine; a o takih odredbah ni merodajnim oblastim nič znanega. Prebivalstvo naj ne veruje tistim, ki kaj takega trde. Nujno se priporoča, naj se perutnina goji.

— Opustitev zveze vlaka v oziroma iz Italije čez Červinjan. C. kr. ravnateljstvo državne železnice naznanja: Glasom sporočila »Società Veneta« v Padovi izostaneta od 5. marca t. l. vlaka št. 3 in 30 na progi Červinjan—Portogruaro—Červinjan. Vlaki št. 84/811 (odhod iz Trsta j. k. ob 9. uri dopoldne, prihod v Červinjan ob 11. uri 3 min. dopoldne) in št. 818/91 (odhod iz Červinjana ob 4. uri 57 minut popoldne) nimajo tedaj od tega dne nobene zveze v oziroma iz Italije čez Červinjan.

— Poštni uradi bodo zamenjavali preveč rabljene, raztrgane ali zamazane bankovce. Glasom okrožnice poštne ravnateljstva v Trstu so dobili poštne uradi ukaz, da sprejemajo bankovce, ki so postali vsled rabe ali slučajno za nadaljnji promet nerabni, ker so raztrgani, umazani ali sicer obrabljeni, v zameno za druge bankovce ali drug denar kronske vrednosti. Bankovcev, ki bi bili očitno nalašč po-

škodovani, pa seveda poštni uradi ne bodo zamenjavali ali sprejemali v plačilo.

— Prenevedan madžarski list na Reki. Z Reke se nam poroča: Vlada je prepovedala nadaljnje tiskanje madžarskega dnevnika »Fiumei Híradó«, ker je hujskal proti raznim narodnostim in je bil v tem oziru škodljiv državnim interesom.

Švica za m.r.

Basel, 4. marca. Ugledni Švicarji, korporacije in škojfe v Baselu. St. Gallenu in v Genfu so predložili zvezni vladi tiskano prošnjo, naj predsednik in zvezni svet z ostalimi nevtralnimi državami dvigne svoj glas, da bi sklenile mir države, ki se vojskujejo. Spomenica izvaža: Nad 6 mesecev že divja krvava vojska, na tisoče ljudi je moralo prenehati živeti, ravno toliko jih leži v bolnišnicah, ker so ranjeni ali pa bolni. Neštevilno rodbin je izročenih najstrašnejši bedi in obupu. Celim dežellam je onemogočena trgovina in produkcija. Ni še gotovo, če ne pritegne vojska še drugih držav. Vsled strašne vojske trpi Švica zelo veliko. Zelo oškodovana je njena industrija in njena trgovina; revščina narašča, cene živilom se draže. Švica je povzročila, da se je ustanovil Rdeči križ in da se je sklenila genfska konvencija, kar je koristilo vsem dežellam na svetu. Švica je dokazala, da je prijateljica vseh držav.

Knjževnost.

»Čas«, znanstvena revija »Leonove družbe«, Ljubljana, 1915. Letnik IX. Zvezek 2. Vsebina: Dr. Al. Ušeničnik, Naša moč. — Fr. Povše, Naše gospodarstvo in vojska. — Dr. Al. Ušeničnik, Vojska, morala in narodno pravo: 1. Morala in vojska. 2. Vojska in mednarodno pravo. 3. Franktirerstvo. 4. Okupacija. — Al. Res, Jens Johannes Jørgensen. — Dr. Fr. Grivec, Balkansko vprašanje. — Obzorik: Verstvo in kultura: Vojska in kultura. (A. U.) Krščanstvo in mednarodno pravo. (Dr. Ivo Česnik.) Jezuitski jubilej 1814—1914. (Al. Res.) — Socialno gospodarstvo: Produkcija, zlasti žita v Avstrosloveniji. (Fr. Povše.) — Filozofija: Dušeslovje. (Dr. Fr. Grivec.) — Pedagogika: Še enkrat o Bežkovem »Občnem vzgojslovju«. (A. U.) — Zgodovina: Prof. dr. J. Mantuani: O nedavno najdeni votivni roki. (J. D.) Fr. Kovačič: Dominikanski samostan v Ptuj, in Nadžupnija sv. Križa. Dr. Jos. Gruđen: »Starine železnih in salajskih Slovencev«. (—n—). — Dr. Dragotin Lončar: »Janko Kersnik, njega delo in doba«. (A. U.) Leposlovne novosti: Ksaver Meško: Mladim srcem. — Beleške. — Glasnik Leonove družbe. — »Čas« izhaja kot dvomesečnik. List je ena izmed rednih letnih publikacij »Leonove družbe«. Letnina za »Čas« in druge redne publikacije Leonove družbe znaša 6 K. Pošilja se na naslov: »Leonova družba« v Ljubljani.

Uradni izkazi izgub.

Izgube 20. lovskega bataljona.

Mrtvi: Colautti Lovrenc, 3. stot. (26.—28./1. 1915); Komar Egidij, 1. stot. (26.—27./1. 1915); Dragomer Martin, 1. stot., iz Zagorja (26.—27./1. 1915); Jamnišek Anton, 3. stot., iz Dobrne pri Celju (26.—28./1. 1915); Leskovšek Franc, 3. stot., iz Verca (26.—28./1. 1915); Mauro Roman, 1. stot. (26. do 27./1. 1915); Oevirk Franc, 4. stot., iz Štajerske (25.—27./1. 1915); Paulič Mihael, 4. stot. (25.—27./1. 1915); Persogla Anton, 3. stot. (26.—28./1. 1915); Piorar Dominik, 1. stot. (26.—27./1. 1915); Presker Rudolf, 4. stot. (25.—27./1. 1915); Rebec Vinko, 1. stot., iz Dutovelj (26.—27./1. 1915); Spiler Jakob, 1. stot., iz Pletetij (26.—27./1. 1915); Tomanč Franc, 3. stot. (26.—28./1. 1915); Ukmar Alojzij, 3. stot., iz Koprive (26.—27./1. 1915); Vocko Franc, 4. stot. (25.—27./1. 1915); Zidarič Karel, 3. stot. (26.—28./1. 1915).

Cerkveni vestnik.

Spoved in sv. obhajilo za vojake v boju.

»Slovenec« je že sporočil, kaj je sv. stolica 6. februarja t. l. izjavila glede spovedi za vojake v bojni fronti. Vojakom v bojni fronti, ko ni mogoče, da bi se vsak posebe izpovedal, se sme dati skupno sveto odvezo. Skupno dana odveza koristi seveda samostemu, ki je v srcu skesan; in tak sme potem tudi k sv. obhajilu iti. Vsakega, ki je prejel skupno odvezo, pa veže dolžnost, da pozneje, kadar mu bo mogoče, opravi popolno spoved.

Dne 11. februarja t. l. je sv. stolica izdala nov odlok, s katerim je vojakom v boju sv. obhajilo še bolj olajšano. Sv. oče je z ozirom na izredne okoliščine sedanje vojske odredil, da se vojakom v boju, v bojni fronti, sv. obhajilo sme deliti kakor sv. popotnica za zadnjo uro (per modum Viatici). — Iz tega sledi, da smejo vojaki v boju, v fronti, prejemati sv. obhajilo tudi če niso tešči.

Oba odloka sta nov dokaz, kako sv. Cerkev živi s časom, kako se umeje prilagoditi potrebam in izrednim razmeram sedanjosti; nje znak ni okorelost, ampak sveže življenje.

1 steklenica 20 vinarjev. Naročila po povzetju.

Kupi se po dnevni ceni vsaka množina kuhanega

MASLA

Mlekarna I. VRANČIČ, p. Sunja, Hrvatsko. 452 504

Naročajte »Slovenca«.

33 let obstoja, 8 minut od kolodvora oddaljena.

trgovina z mešano robo

letni dokazani promet blizu pol milijona kron, da se v najem, ali tudi prodaja s hišo vred. Kje, pove uprava lista pod št. 489.

Išče se najemnik

za posestvo z vinogradom na Kranjskem. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 518. (Znamka za odgovor!) 518

Spretna

predajalka - voditeljica

za špecerijsko trgovino v Ljubljani zmožna tudi pri nakupu blaga, večja obeh deželnih jezikov se sprejme z 1. aprilom. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod: Poštena 521.

Sprejme se takoj dobra

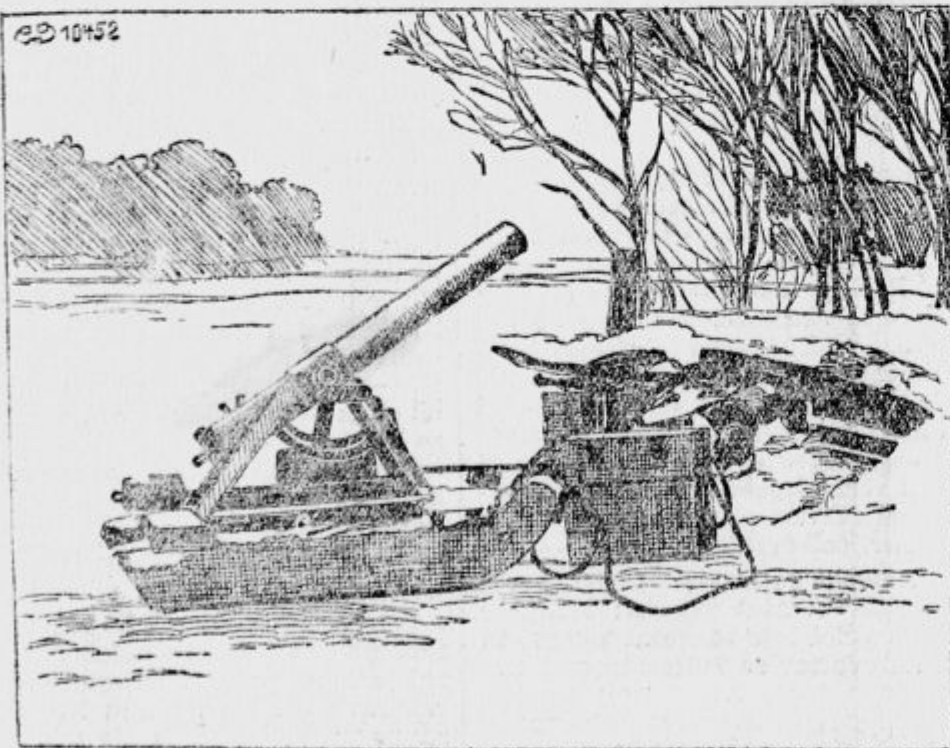
prodajalka

z večletno prakso v mešano trgovino na Notranjskem. Prednost imajo take, ki znajo šivati. Naslov pove uprava lista pod števil. 487. (Znamka!)

Novi favoritni album je razprodan

Nova pošiljalev na potu.

M. Ranth, Marijin trg 3.

Metalec min.

Naša slika nam predstavlja metalca min, kakršne uporabljajo Avstrijci in

Nemci. Vsled debelega snega ga prevajajo na sanch. Naše čete so dosegle z metalci min velike uspehe.

Bolestnega srca in globoko potrti naznanjamo spodaj navedeni vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znanecem, pretužno vest, da je naš iskreno ljubljani soprog, oziroma oče, stari oče, brat, svak, tast, in stric, gospod

Bogomir Helmich

c. kr. nadpoštar v Železnikih

danes, dne 8. marca ob 6. uri zjutraj nagle smrti se ločil iz tega trudapolnega življenja v boljšo bodočnost.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi v Železnikih.

Železniki, dne 8. marca 1915.

Julija Helmich
soproga

Julij in Leo Helmich
c. kr. poštna oficijanta
sinova

Karol Mehora
c. kr. poštni pristav — zet

Brez vsakega posebnega obvestila.

Marica Mehora, roj. Helmich
Gizela Helmich
hčeri

Vaclav Helmich
c. kr. nadpoštar — brat

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, influenci. Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsa, ki trpi na trajnem kašlju. Lažje je obvladovati se boleznijo, nego jo zdraviti.
2. Osebe s kroničnim kašljem bronhijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vadušljivi, katerim Sirolin znafno olahča naduha.
4. Skrofuzni ofroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vspehom na splošni počutek.

Se dobi v vseh lekarnah & K. 4.-